

Akciğer ve Plevra Tümörleri

Bir patolog gözüyle
Dr.Serpil Dizbay Sak
Patoloji ABD

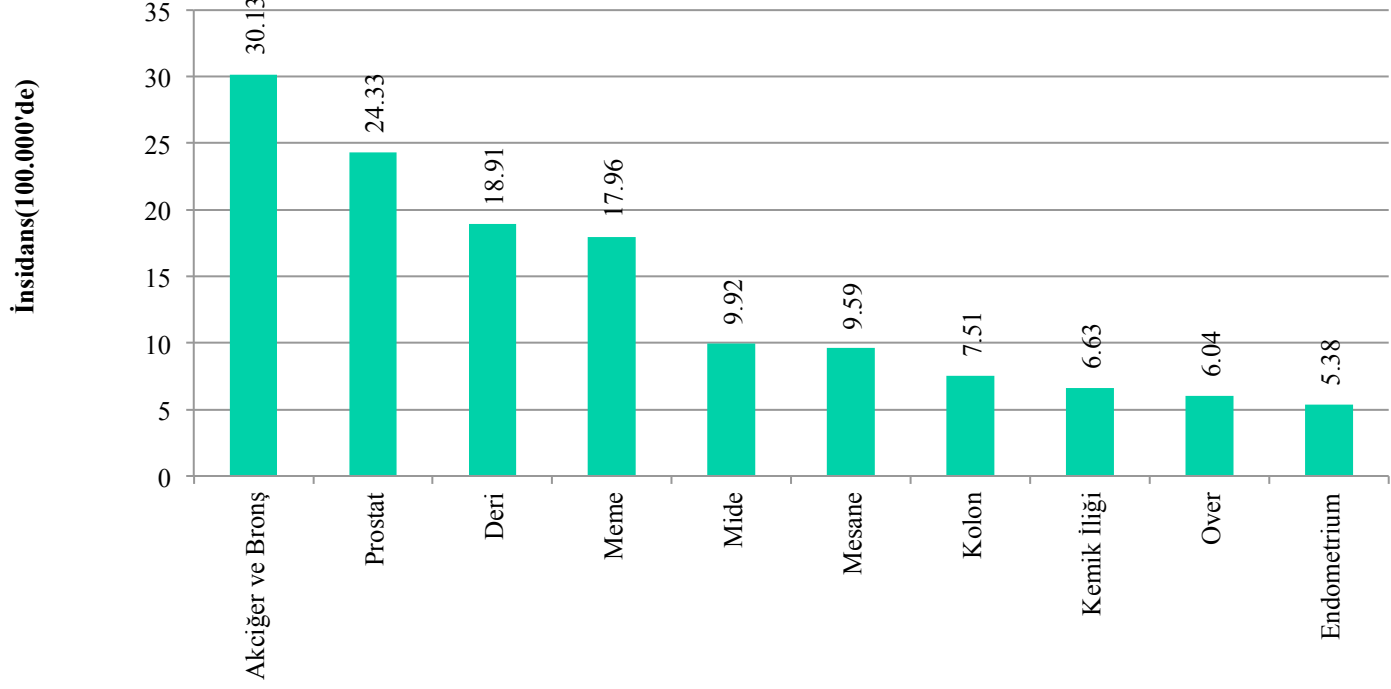
Akciğer kanseri/ mezotelyoma

- Epidemiyoloji-etyoloji
- Klinik özellikler ve evreleme
- Genetik-moleküler değişiklikler
- Histopatolojik tipler (pratik)

Epidemiyoloji

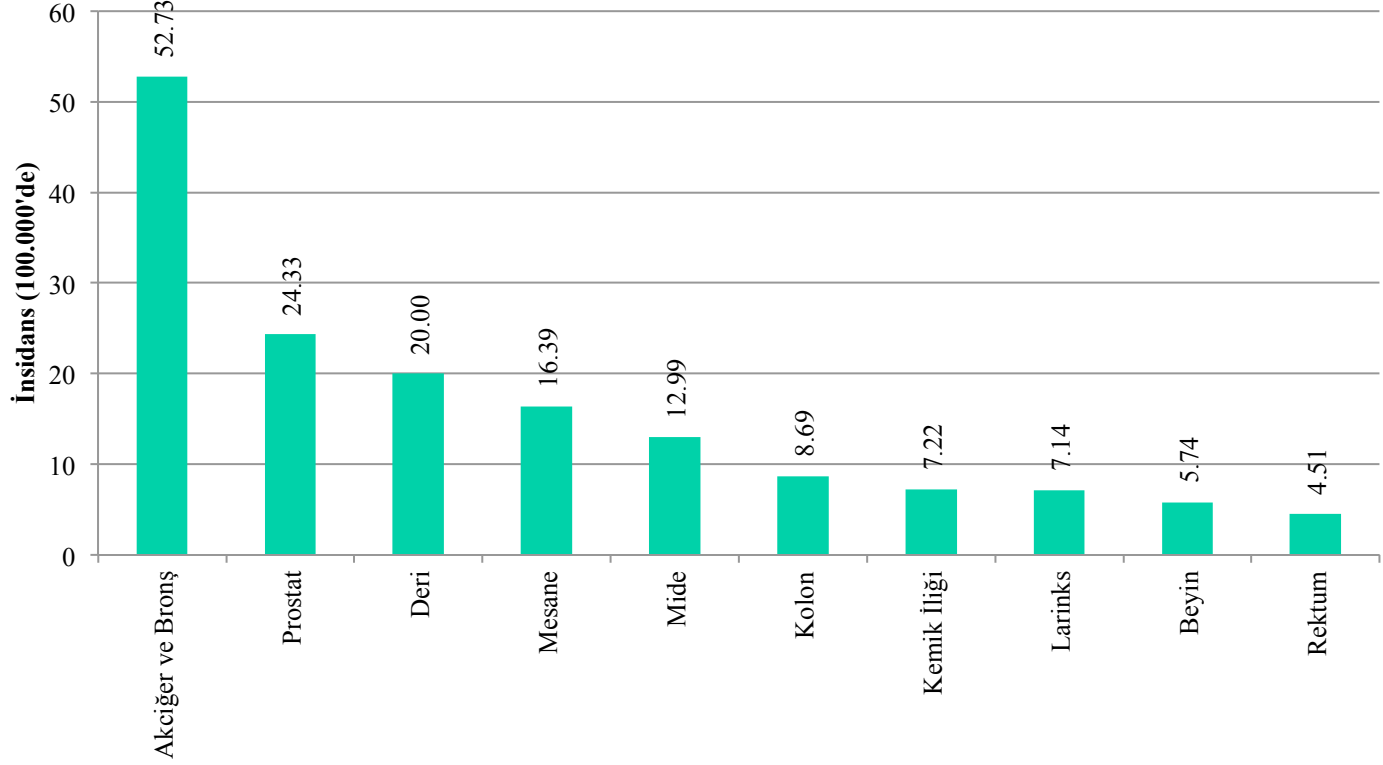
- En çok öldüren kanser: Tüm kanser ölümlerinin %18 kadarı
  - 2008’de
    - 1.6 milyon yeni olgu
    - 1,380,000 ölüm
- En sık Avrupa, KuzeyAmerika
  - sigara ile ilgili eğilimleri yansıtır

Türkiye İlk 10 Kanser Türü (2005)

Erkeklerde Görülen İlk 10 Kanser Türü (2005)

Kadınlarda Görülen İlk 10 Kanser Türü (2005)

Epidemiyoloji

- 1990 lardan beri erkeklerde insidans azalmaktadır (sigara içiminin azalmasına bağlı olarak)
- Kadınlarda ise bu azalma belirgin değildir.
  - 1987'den beri akciğer kanserinden ölüm oranları meme kanserini geçmiştir.

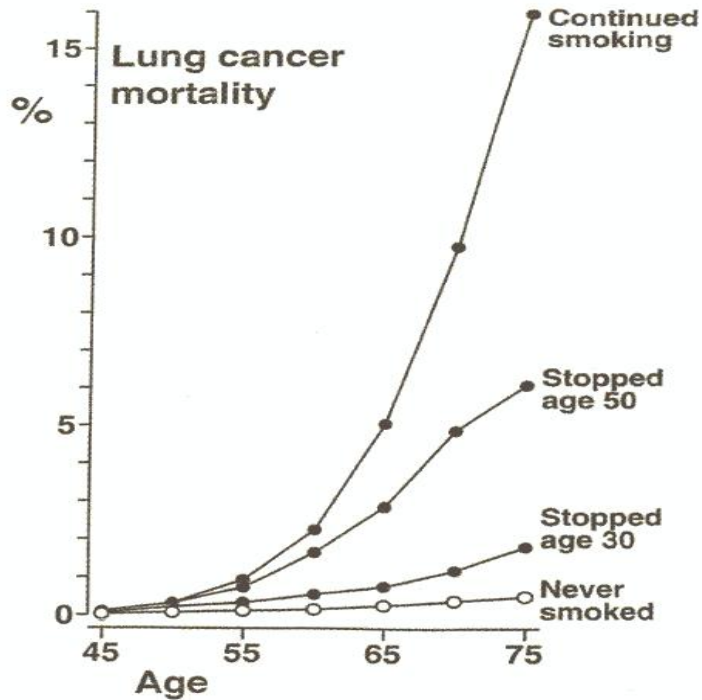
Yaş

- En çok 40-70 yaşları arasında
- Pik 50-60 yaş
- %5'den azı 40 yaş altında

Sigara en önemli risk faktörü

- Akciğer kanseri olgularının % 80'i
  - Aktif olarak sigara kullananlar ya da yeni bırakanlar arasından çıkıyor.
- Sigara içmeyen ile ağır içici arasındaki risk farkı 60 kat
- Kadınlar sigaradaki karsinojenlere daha duyarlı
- Pipo ve sigar da riski artırır ancak sigara kadar değil
- Pasif içicilik riski artırıyor.
  - Her yıl yaklaşık 3000 sigara içmeyen birey bu yüzden ölüyor

Sigara-Akciğer kanseri

Fig. 1.04 The effects of stopping smoking at different ages on the cumulative risk (%) of death from lung cancer up to age 75. From R. Peto et al. {1588A}.

- Sigarayı bırakmak her yaşta yarar sağlıyor ama risk normale inmiyor

Sigara

- Ac Kanserinin %90'ından sorumlu
- 4800 kimyasal-60'ı karsinojen
- PAH, N-nitrozaminler, aromatik aminler, aldehitler, nitro bileşikleri, metaller, ...
- Sitokrom P450 sistemi ile metabolizasyon
- Elektrofilik metabolitler DNA adduct'ları oluşturur
- GlutatyonS transferaz ile detoksifikasyon

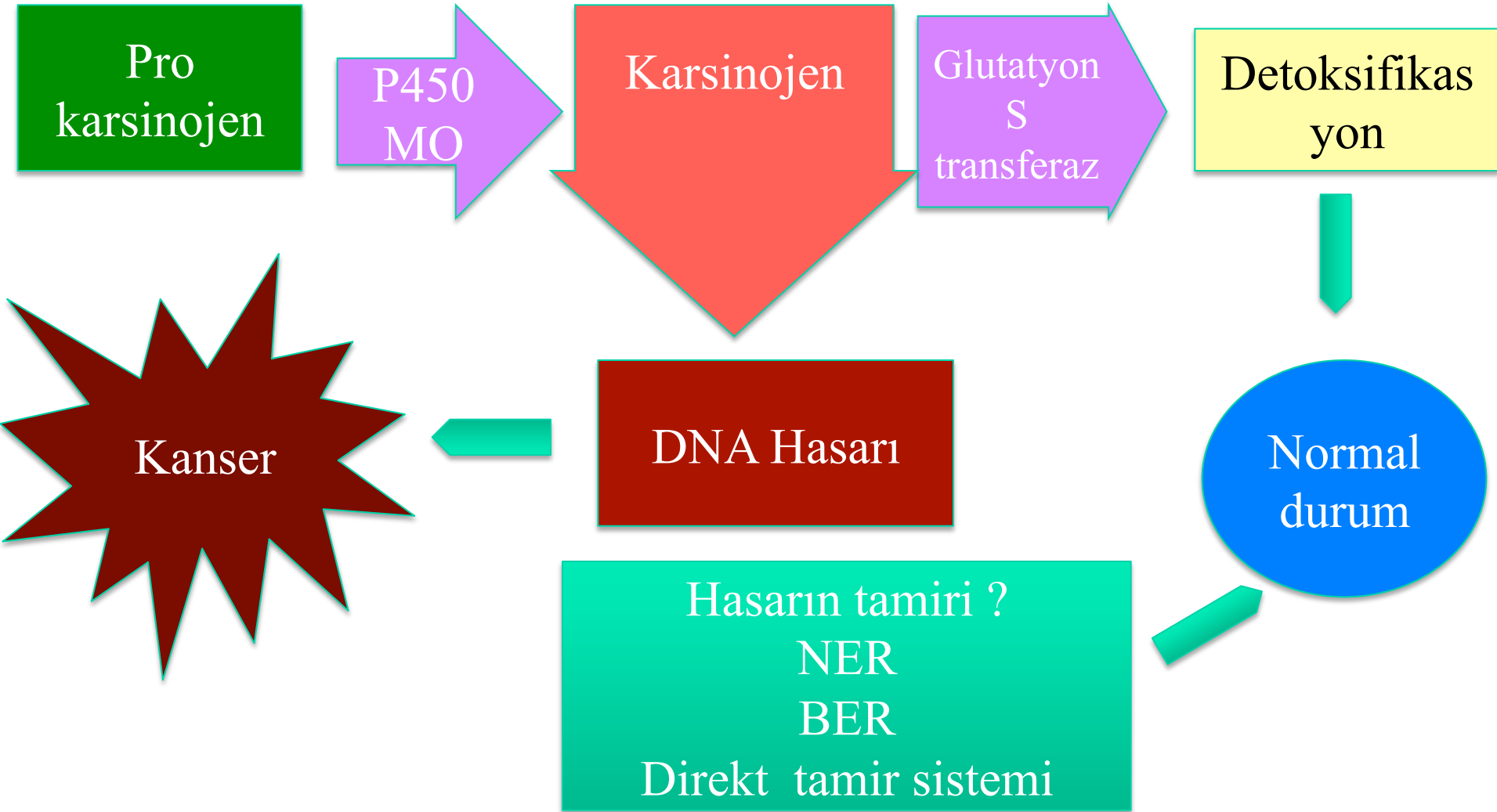
Sigara

- DNA adduct'larının bir bölümü tamir edilebilir:
  - NER Nükleotid excision repair
  - BER Base excision repair
  - Direkt tamir sistemi

Karsinojenlerin mutajenik etkileri genetik özelliklere göre fark gösteriyor

- Ağır sigara kullanıcılarının ancak %11 kadarı akciğer kanseri oluyor.

Pro
karsinojen

P450
MO

Karsinojen

Glutatyon
S
transferaz

Detoksifikas
yon

Kanser

DNA Hasarı

Hasarın tamiri ?

NER

BER

Direkt tamir sistemi

Normal
durum

Polimorfizm

P450 monooksijenaz
Glutasyon S transferaz
DNA tamir enzimleri

Karsinojenlerin mutajenik etkileri
genetik özelliklere göre fark
gösteriyor

Sigara içmeyenlerde kanser olmaz mı?

- Akciğer kanserlerinin %25 kadarı sigara içmeyenlerde meydana geliyor

D

Endüstriyel:

- Asbest
- Uranyum
- Arsenik
- Kadmiyum
- Nikel
- Vinil klorid
- Hardal gazı

- Asbestoza maruz kalanlarda en çok görülen kanser akciğer kanseri
- Sigara içmeyenlerde risk 5 kat içenlerde 55 kat artıyor

Akciğer Kanserleri

- Adenokarsinoma
- Yassı hücreli (skuamöz) karsinoma
- Küçük Hücreli Dışı Karsinom
  - Non-small cell
    - NSCLC
- Karsinoid Tümör
- Tükürük bezi tipi karsinomlara
- Küçük hücreli karsinoma

Akciğer kanserinde moleküler değişiklikler

- Tümör hücreleri bir çok mutasyon içerir.
  - Tümör baskılayıcı genlerin fonksiyonunun azalması
  - Onkogenlerin fonksiyonlarının artması
- Bazı mutasyonlar tümör hücrelerinin yaşaması ve çoğalması için şarttır:
  - DRIVER (Sürücü) mutasyonlar

Yassı hücreli karsinoma

- Sigara ile çok yakın ilişkili
- Tumor supresör gen lokuslarında kayıplar
  - 3p (FHIT ve başka TS genler)
  - 9p (CDKN2A)
  - 17p (P53)
- Retinoblastoma geninin ekspresyonunda kayıp %15
- FGFR1 amplikasyonu

Küçük hücreli karsinoma

- Sigara ile en çok ilişki gösteren akciğer kanseri türü
- Tümör süpresör genlerin aktivitesinde kayıplar
  - P53 %75-90
  - RB %100
  - 3 p delesyonları
- Myc amplifikasyonları

Adenokarsinoma

- Büyüme faktörü reseptörlerinin sinyal yolağında onkojen aktivasyonları:

-EGFR

-RAS

-ALK

-ROS

-MET

-RET

-BRAF

Driver
mutasyonlar

Sigara içmeyenlerde kanser

- Akciğer kanserlerinin %25 kadarı
  - Batı ülkelerinde daha düşük: %10-15 kadar
  - Uzak doğuda daha çok
- Çoğu kadınlarda
- Çoğu adenokarsinom
- EGFR mutasyonları hakim

Hava iletim sistemi
Proksimal bronşlar

Gaz deęişim sistemi
Distal parankim

Santral havayolları

Terminal respiratuar
ünite

Sigara
kullanan

•Küçük
hücreli Ca.

•Yassı
hücreli Ca.

KRAS

Adeno

karsinoma

Diğer

Hiç
kullan-
mayan

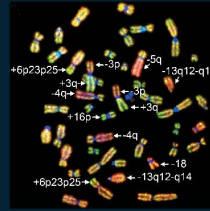
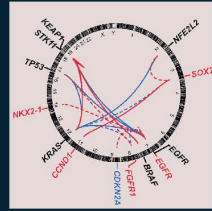
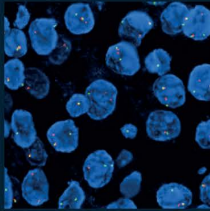
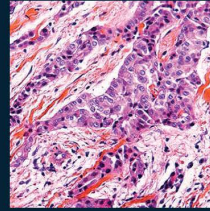
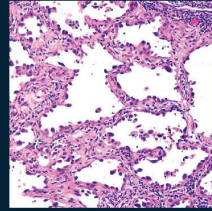
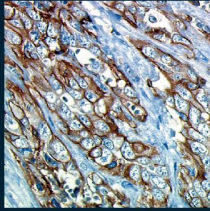
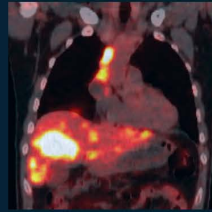
EGFR

AKCİĞER KANSERİNDE HİSTOLOJİK TİPLER

WHO Classification of Tumours of the Lung, Pleura, Thymus and Heart

Edited by
William D. Travis, Elisabeth Brambilla, Allen P. Burke, Alexander Marx, Andrew G. Nicholson

2015
Dünya Sağlık
Örgütü
Sınıflaması

WHO classification of tumours of the lung^{a,b}

Epithelial tumours		Papillomas	
Adenocarcinoma	8140/3	Squamous cell papilloma	8052/0
Lepidic adenocarcinoma	8250/3*	Exophytic	8052/0
Acinar adenocarcinoma	8551/3*	Inverted	8053/0
Papillary adenocarcinoma	8260/3	Glandular papilloma	8260/0
Micropapillary adenocarcinoma	8265/3	Mixed squamous cell and glandular papilloma	8560/0
Solid adenocarcinoma	8230/3	Adenomas	
Invasive mucinous adenocarcinoma	8253/3*	Sclerosing pneumocytoma	8832/0
Mixed invasive mucinous and non-mucinous adenocarcinoma	8254/3*	Alveolar adenoma	8251/0
Colloid adenocarcinoma	8480/3	Papillary adenoma	8260/0
Fetal adenocarcinoma	8333/3	Mucinous cystadenoma	8470/0
Enteric adenocarcinoma	8144/3	Mucous gland adenoma	8480/0
Minimally invasive adenocarcinoma		Mesenchymal tumours	
Non-mucinous	8250/2*	Pulmonary hamartoma	8992/0
Mucinous	8257/3*	Chondroma	9220/0
Preinvasive lesions		PEComatous tumours	
Atypical adenomatous hyperplasia	8250/0*	Lymphangi leiomyomatosis	9174/1
Adenocarcinoma in situ	8140/2	PEComa, benign	8714/0
Non-mucinous	8410/2	Clear cell tumour	8005/0
Mucinous	8253/2	PEComa, malignant	8714/3
Squamous cell carcinoma	8070/3	Congenital peribronchial myofibroblastic tumour	8827/1
Keratinizing squamous cell carcinoma	8071/3	Diffuse pulmonary lymphangiomatosis	
Non-keratinizing squamous cell carcinoma	8072/3	Inflammatory myofibroblastic tumour	8825/1
Basaloid squamous cell carcinoma	8083/3	Epithelioid haemangioendothelioma	9133/3
Preinvasive lesion		Pleuropulmonary blastoma	8973/3
Squamous cell carcinoma in situ	8070/2	Synovial sarcoma	9040/3
Neuroendocrine tumours		Pulmonary artery intimal sarcoma	9137/3
Small cell carcinoma	8041/3	Pulmonary myxoid sarcoma with <i>EWSR1-CREB1</i> translocation	8842/3*
Combined small cell carcinoma	8045/3	Myoepithelial tumours	
Large cell neuroendocrine carcinoma	8013/3	Myoepithelioma	8982/0
Combined large cell neuroendocrine carcinoma	8013/3	Myoepithelial carcinoma	8982/3
Carcinoid tumours		Lymphohistiocytic tumours	
Typical carcinoid	8240/3	Extranodal marginal zone lymphoma of mucosa-associated lymphoid tissue (MALT lymphoma)	9699/3
Atypical carcinoid	8249/3	Diffuse large B-cell lymphoma	9680/3
Preinvasive lesion		Lymphomatoid granulomatosis	9766/1
Diffuse idiopathic pulmonary neuroendocrine cell hyperplasia	8040/0*	Intravascular large B-cell lymphoma	9712/3
Large cell carcinoma	8012/3	Pulmonary Langerhans cell histiocytosis	9751/1
Adenosquamous carcinoma	8560/3	Erdheim-Chester disease	9750/1
Pleomorphic carcinoma	8022/3	Tumours of ectopic origin	
Spindle cell carcinoma	8032/3	Germ cell tumours	
Giant cell carcinoma	8031/3	Teratoma, mature	9080/0
Carcinosarcoma	8980/3	Teratoma, immature	9080/1
Pulmonary blastoma	8972/3	Intrapulmonary thymoma	8580/3
Other and unclassified carcinomas		Melanoma	8720/3
Lymphoepithelioma-like carcinoma	8082/3	Meningioma, NOS	9530/0
NUT carcinoma	8023/3*	Metastatic tumours	
Salivary gland-type tumours			
Mucoepidermoid carcinoma	8430/3		
Adenoid cystic carcinoma	8200/3		
Epithelial-myoepithelial carcinoma	8562/3		
Pleomorphic adenoma	8940/0		

Akciğer Kanserleri

- Adenokarsinoma
- Yassı hücreli (skuamöz/epidermoid) karsinoma
- Büyük hücreli karsinoma
- Adenoskuamöz karsinoma
- Küçük hücreli karsinoma
- Pleomorfik sarkomatoid/sarkomatöz elemanlar içeren karsinomlar
- Karsinoid Tümör
  - Tipik/atipik
- Tükürük bezi tipi karsinomlar

En sık görülen kanserlerin oranları

- Adeno (% 30-40) ↑
- Yassı (%20-30) ↓
- Küçük hücreli (%13-17)
- Büyük hücreli (% 2-10)

- Kadınların sigara içmesindeki artış
- Filtreler ve hafif sigaraların kullanımı ile karsinojenin akciğerin daha periferik kısmına ulaşabilmesi

Prekürsör (preinvaziv/öncü) lezyonlar

- Bunların mutlaka invaziv tümöre ilerlemesi şart değildir.
- İlgili oldukları invaziv tümörde izlenen moleküler değişiklikler bunlarda da saptanır.

Prekürsör (preinvaziv/öncü) lezyonlar

- Skuamöz displazi ve skuamöz karsinoma in-situ

Skuamöz hücreli kanser

- Atipik adenomatöz hiperplazi

- Adenokarsinoma in-situ

Adenokarsinom

- Diffüz idiyopatik nöroendokrin hücre hiperplazisi

Karsinoid tümör

ADENOKARSİNOMA VE ÖNCÜLERİ

Atipik adenomatöz hiperplazi

- Alveolleri döşeyen pnömositlerin displazisi ile karakterli
- 5 mm.den küçük
- Tek yada birden fazla
- Genellikle başka bir nedenle (tümör) çıkarılmış loblarda tümör etrafında ya da uzakta

Atipik adenomatöz hiperplazi

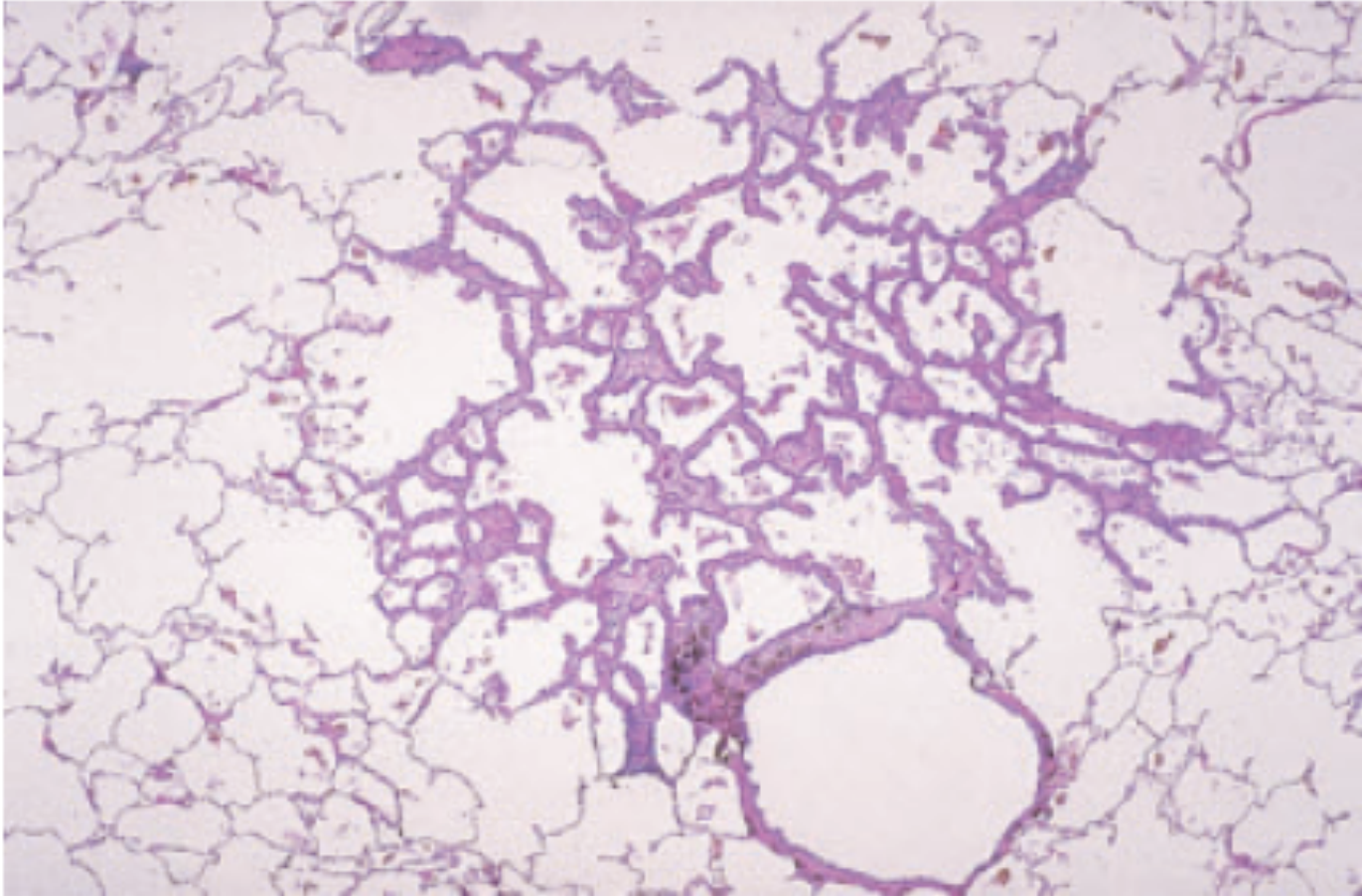

Fig. 1.77 Atypical adenomatous hyperplasia showing localised centriacinar alveolar wall thickening and increased numbers of alveolar lining cells. From Travis et al. {2024}.

Adenokarsinom

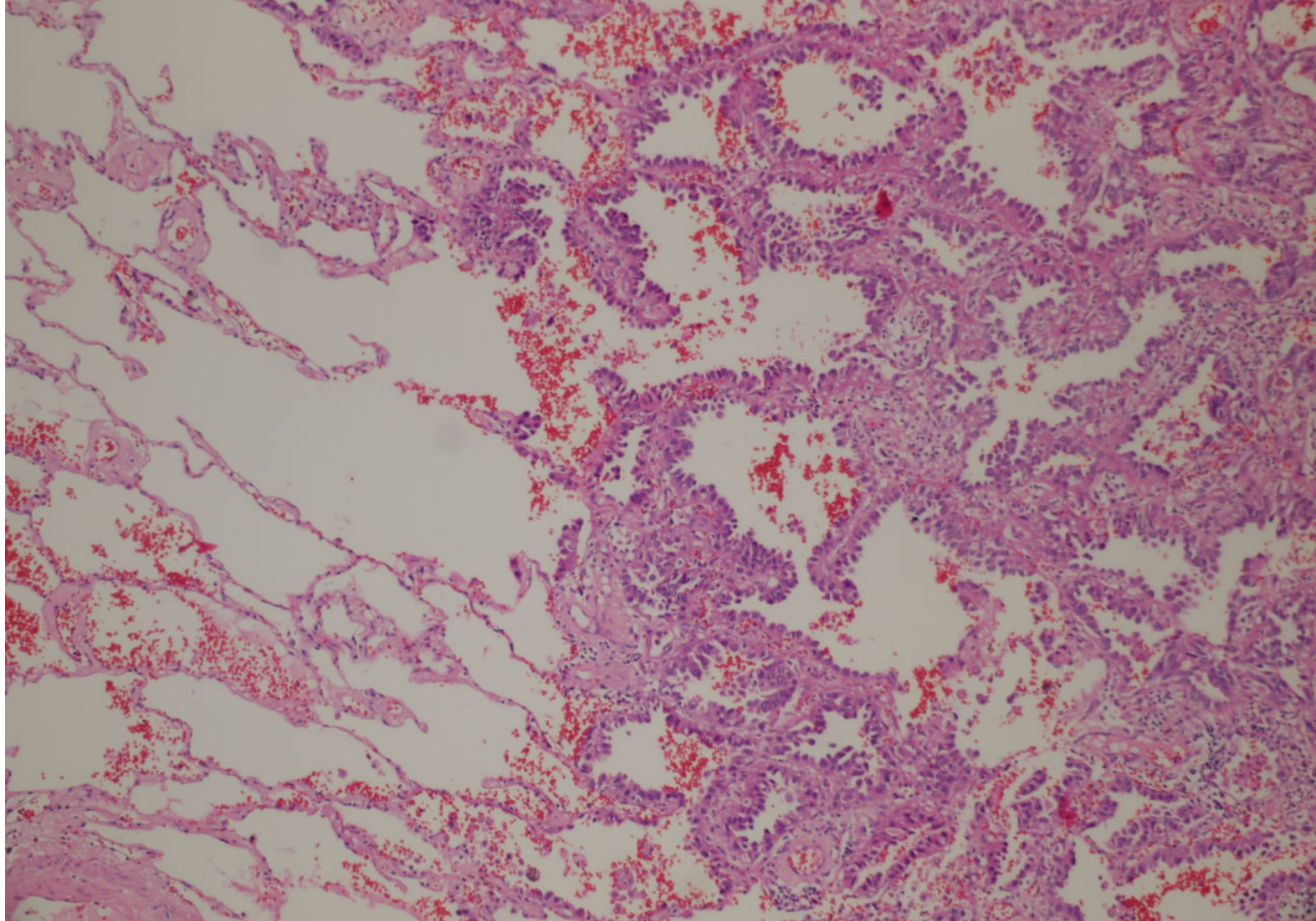
- Glandüler farklılaşma ya da müsin yapımı gösteren invaziv malign tümör
- Büyüme paterni:
  - Lepidik (alveol duvarları boyunca)
  - Asiner
  - Papiller
  - Mikropapiller
  - Solid

Adenokarsinom

- Genellikle periferik lezyonlar
- Genellikle İHK ile
  - TTF1+
  - Napsin+

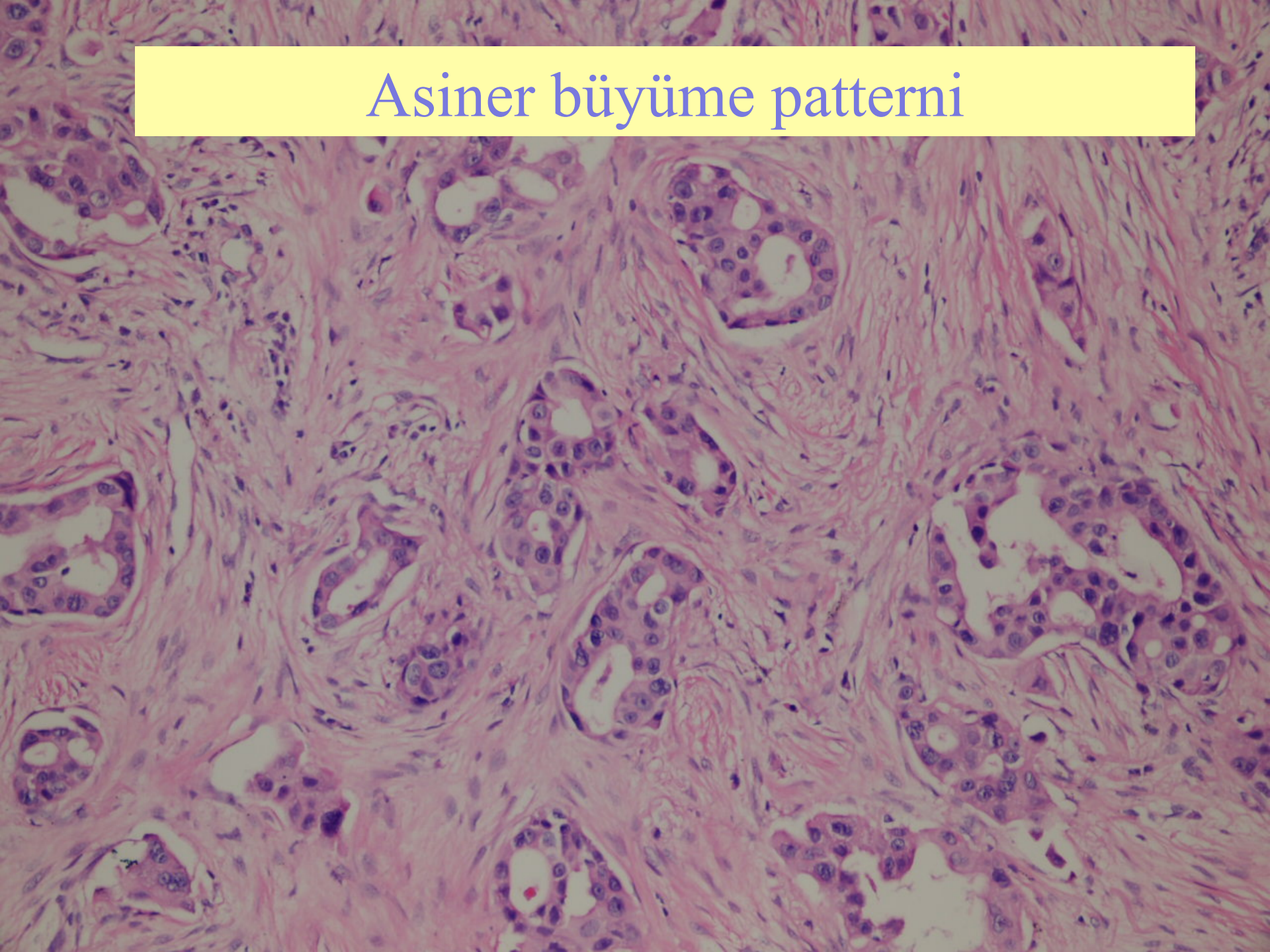

Lepidik büyüme patterni: in-situ gelişimi ifade eder

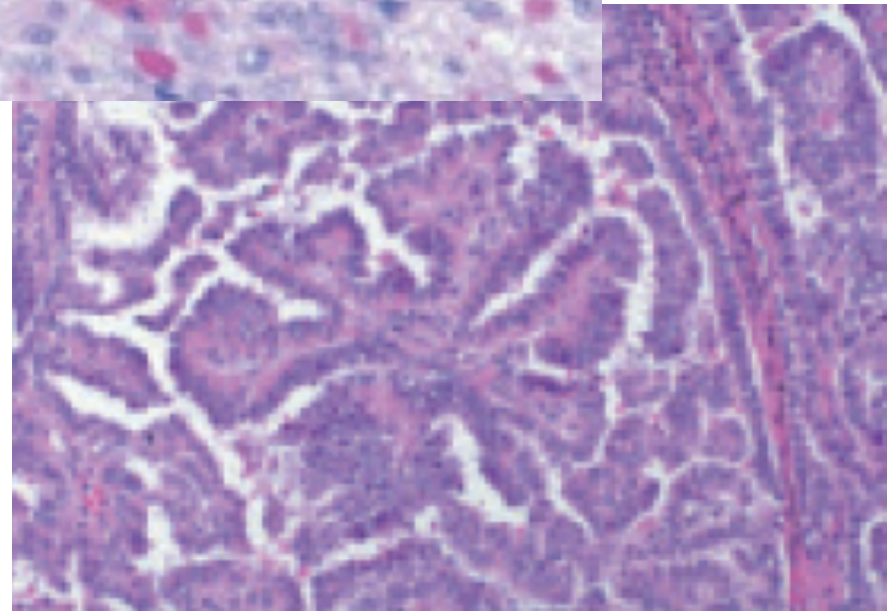
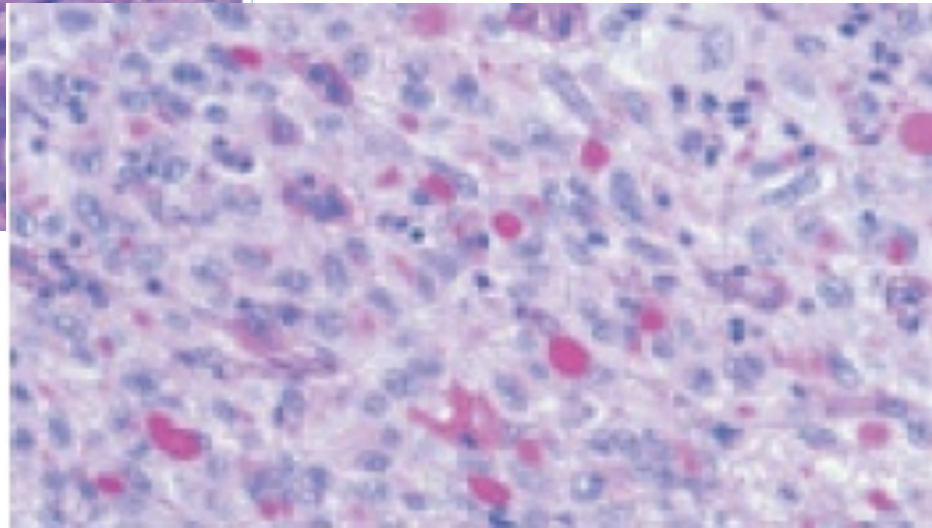
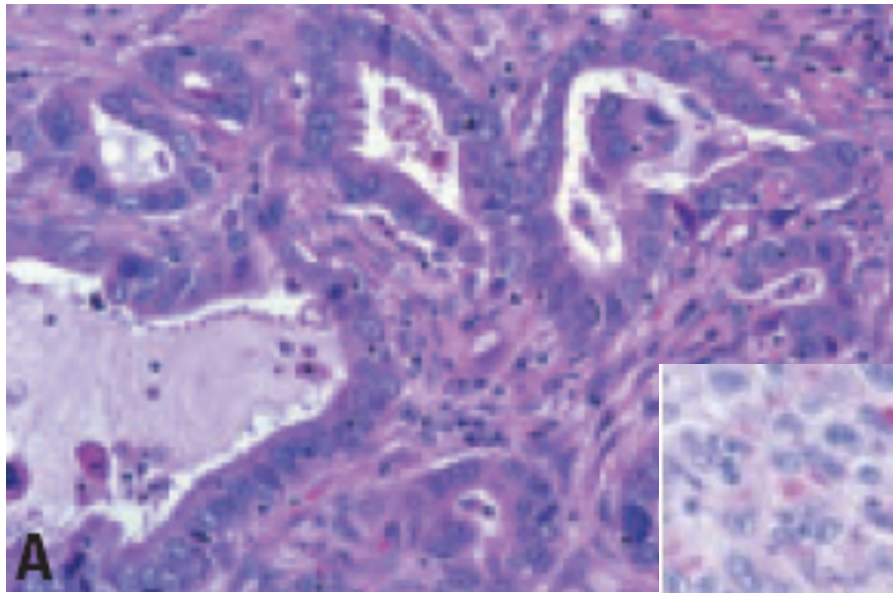

Asiner büyüme patterni

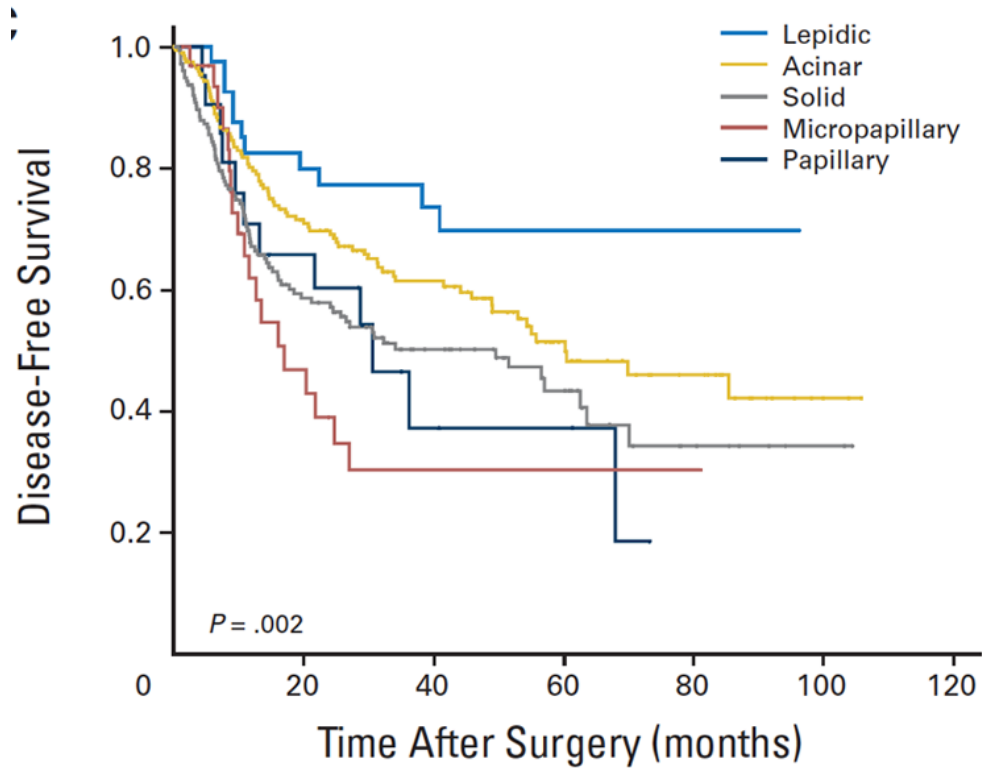
WHO 2004

İsimlendirme

- Bir tümörde birden fazla patern bulunabilir.
- İsimlendirme baskın olan paterne göre yapılır:
  - Asiner adenokarsinom
  - Papiller adenokarsinom
  - .....

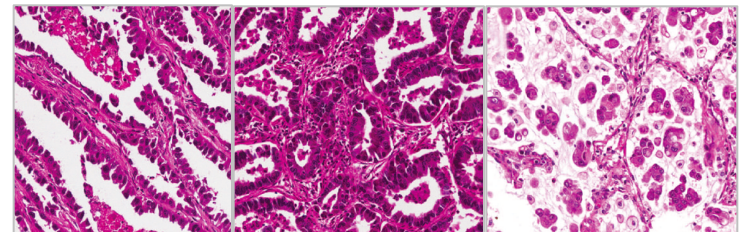
- Pür lepidik (in-situ) ve minimal invazyonlu adenokarsinomanın 10 yıllık yaşam şansı % 90'ın üzerindedir

Histolojik pattern & prognoz

Warth A, J Clin Oncol 2012

Anami et al
JTO 2009

Grade1

G2

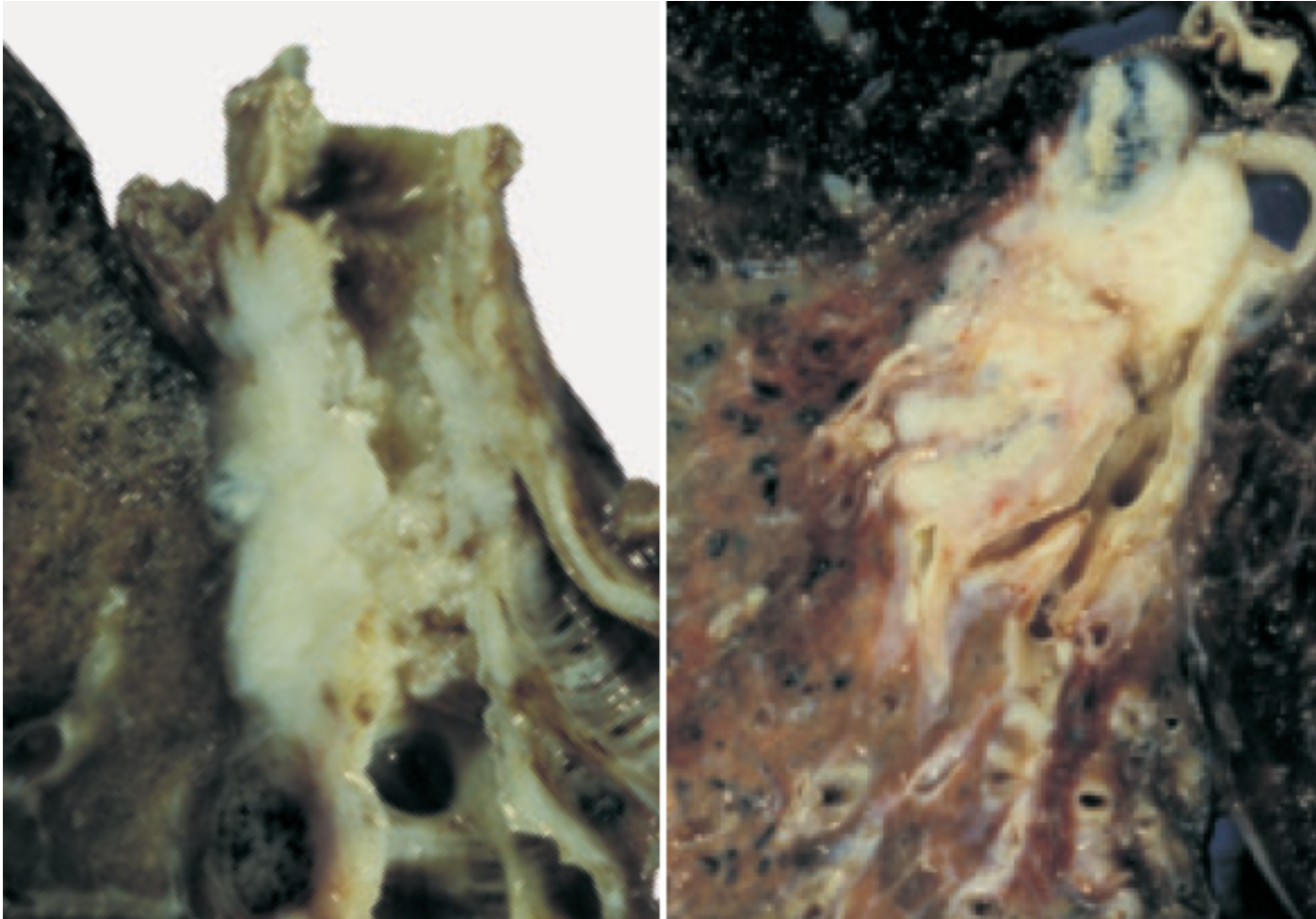
G3

SKUAMÖZ HÜCRELİ KARSİNOMA VE ÖNCÜLERİ

- Yassı hücreli (skuamöz) kanser
  - Displazi-CIS: Kalınlaşma olarak başlar
  - İnvaziv hale gelir. Kitle oluşturur.
  - Lümen içine, etrafına doğru büyür.
  - Kanama nekroz ortaya çıkar.
  - Plevra, perikard, trakea, göğüs duvarı infiltre olur.
  - Metastaz
    - Lenfatik: mediastianal lenf nodülleri
    - Adrenal, karaciğer, beyin, kemik

Yassı Hücreli Karsinoma

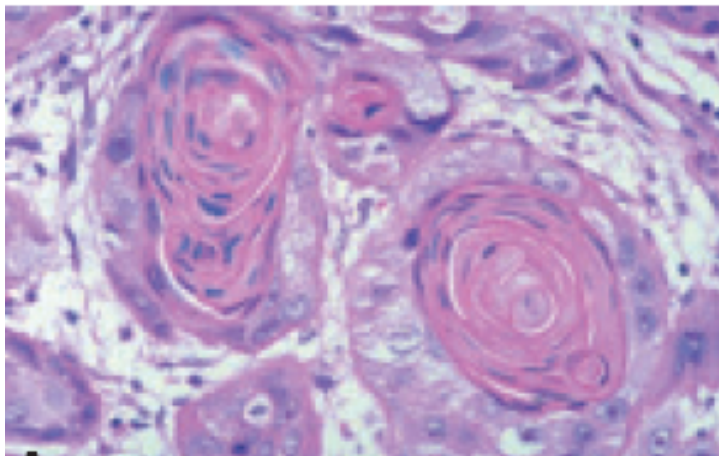
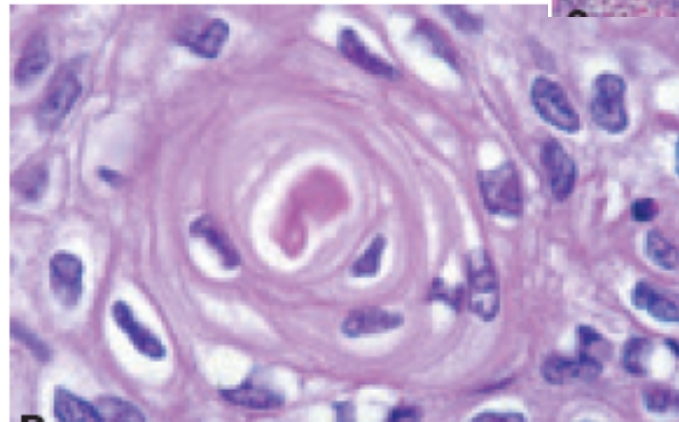
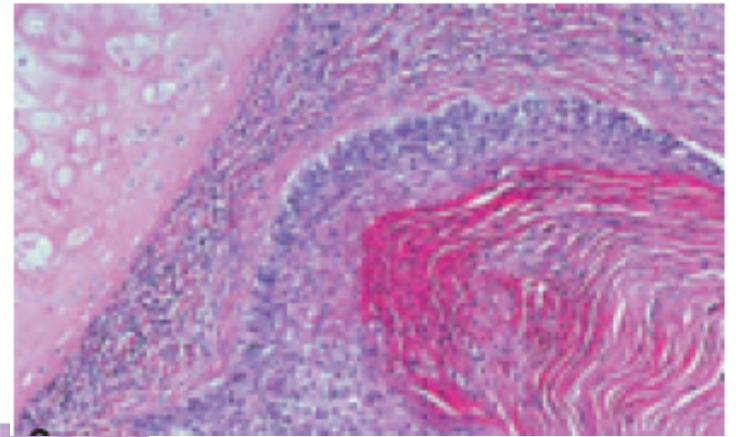

WHO

Yassı Hücreli Karsinoma: (Skvamöz-epidermoid)

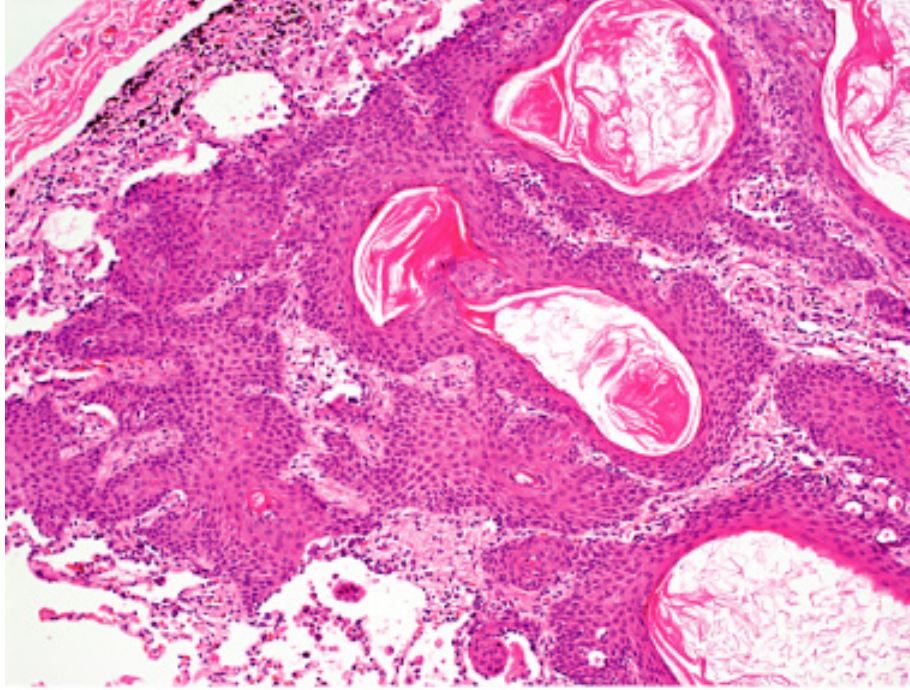
Genellikle erkek ve sigara tiryakisi

- 1.Keratinizasyon
  - Keratin incileri
  - Tek hücre keratinizasyonu (çok eozinofilik bir sitoplazma)
- 2. Hücreler arası köprüler
- Çevre bronş epitelinde metaplazi, displazi, CIS olabilir
- IHK: Tümör hücreleri TTF1 ve Napsin A ile boyanmaz (-)
- P40, p63 ve CK5/6 pozitifdir (+)

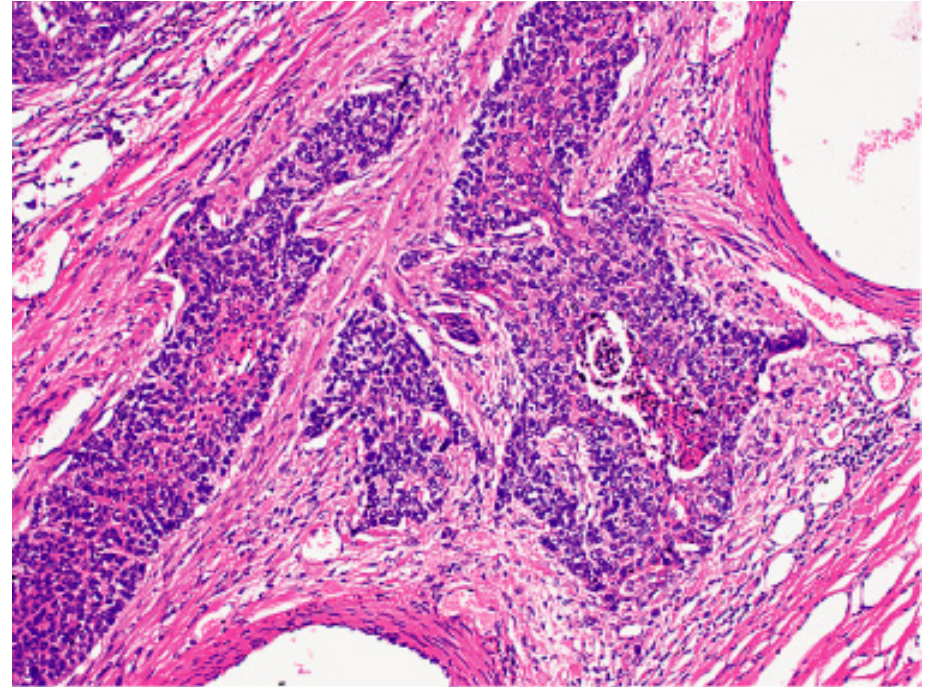
WHO 2004

İyi differansiye

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

Az differansiye

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

Adenoskuamöz karsinoma

- Hem yassı hem adenokarsinoma komponentleri içeren bir kanser (en az %10)
- Sıklığı artıyor
- Sigara ile ilişkili
- Klinik adenokansere benzer.

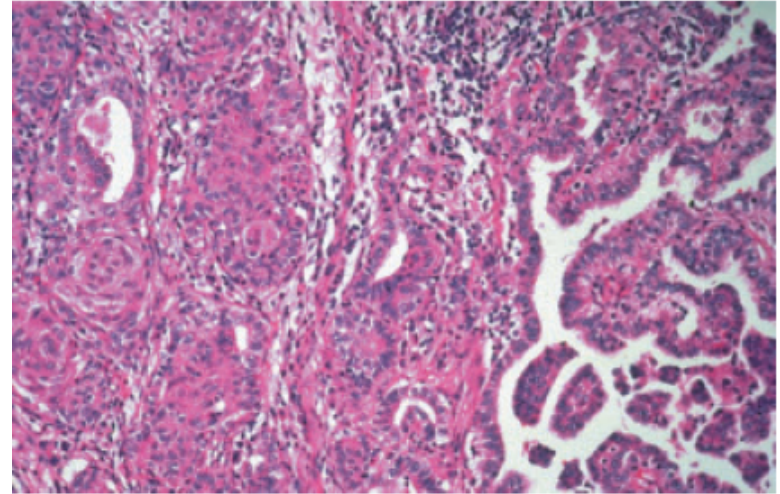

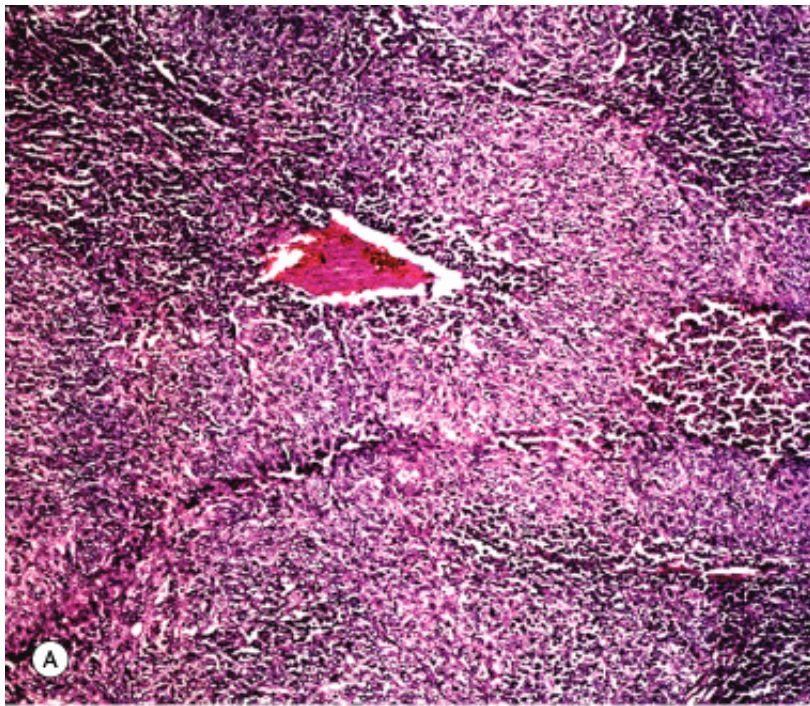
Fig. 1.49 Adenosquamous carcinoma. The tumour consists of squamous cell carcinoma (left) and papillary adenocarcinoma (right). From Travis et al. (2024).

BÜYÜK HÜCRELİ KARSİNOMA

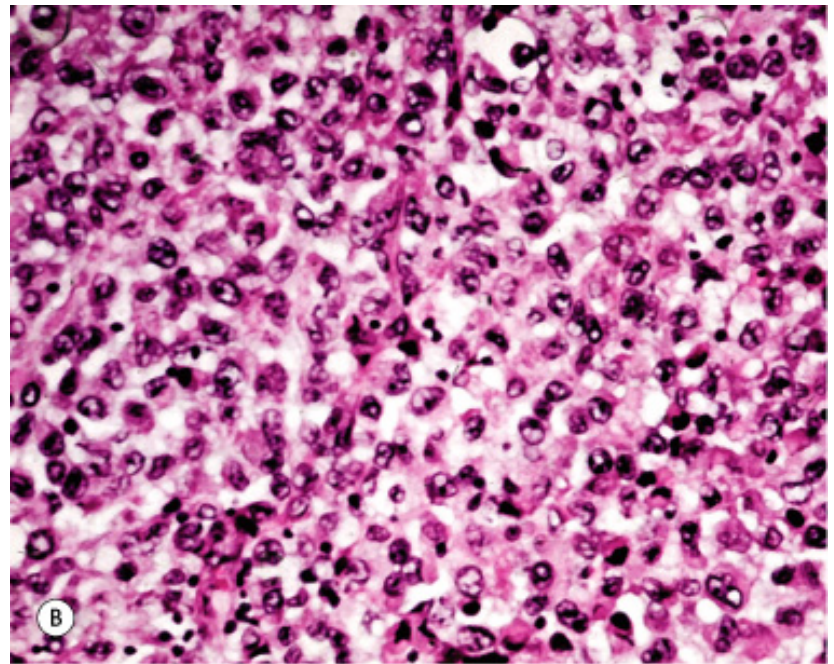
Büyük Hücreli Karsinoma

- İndiferansiye bir kanser
- Dışlama tanısı
  - Morfolojik olarak: küçük hücreli, skuamöz ya da glandüler diferansiasyon yok
  - İmmünohistokimyasal olarak adenokansere özgü (TTF1, napsin) ya da skuamöz hücreli karsinoma özgü (p40, p63, CK5/6) belirteçler negatif
  - Büyük belirgin nukleollü indiferansiye hücreler

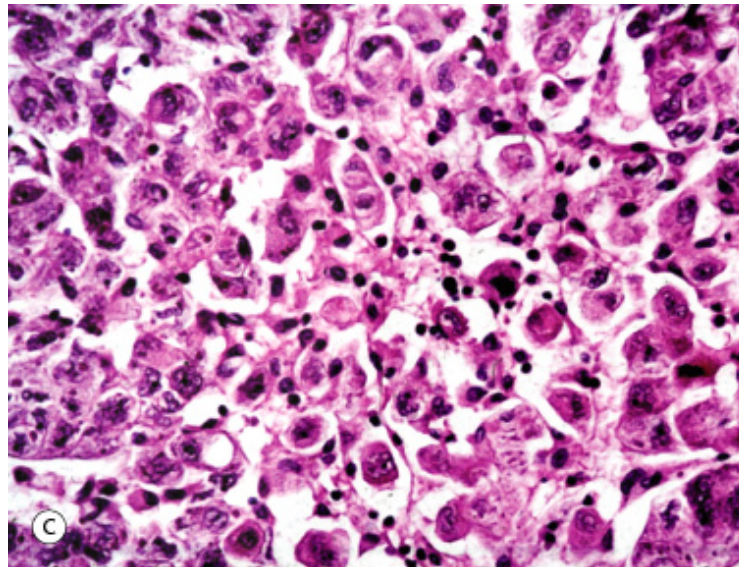

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

NÖROENDOKRİN TÜMÖRLER

Akciğerin Nöroendokrin Tümörleri

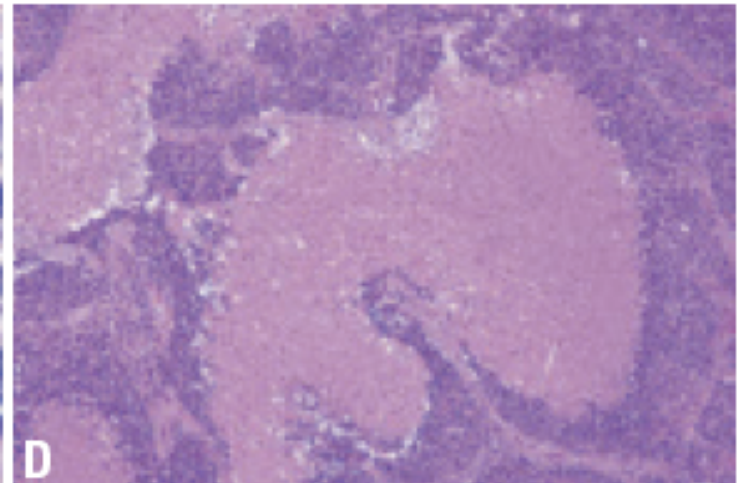
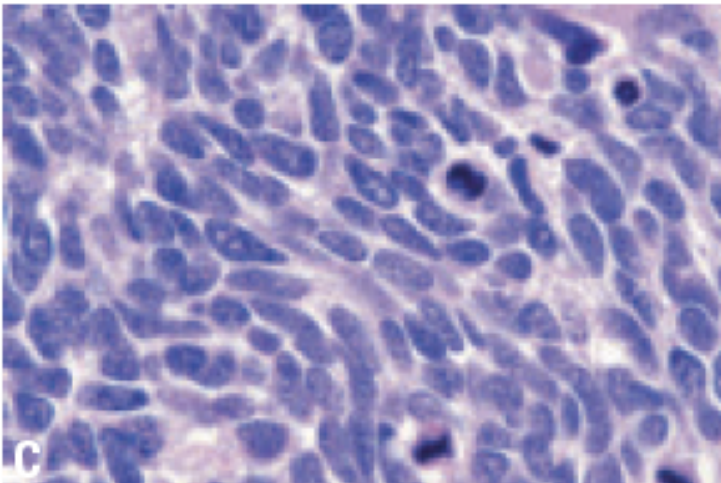
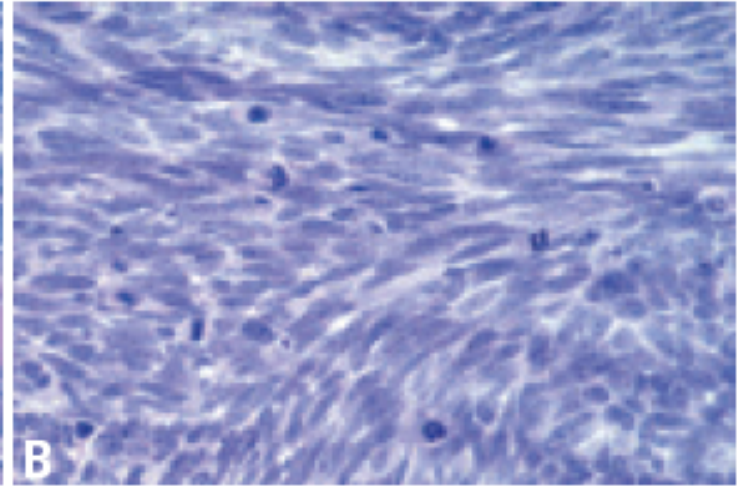
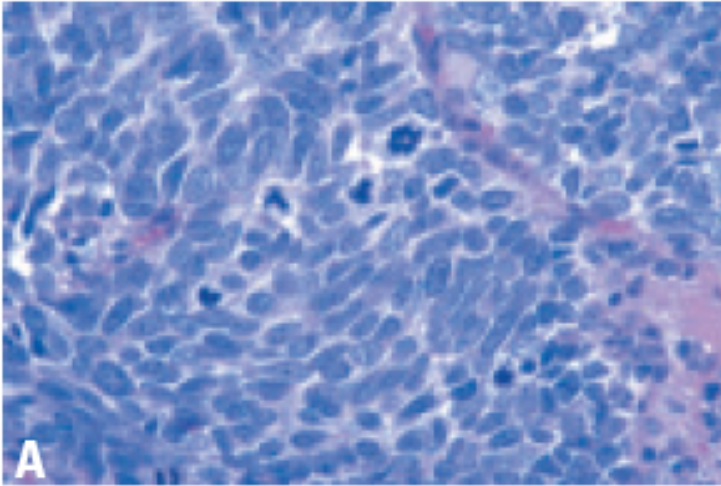
- Tümörlet
- DIPNECH: Diffüz idiyopatik nöroendokrin hücre hiperplazisi
- Karsinoid
- Atipik karsinoid
- Küçük Hücreli Karsinoma
- Büyük Hücreli Nöroendokrin Karsinoma

Küçük Hücreli Kanser: Sigara içen hasta; hiler ya da periferik

- Bilinen bir öncüsü yoktur. Küçük, dar sitoplazmalı hücreler
- Nükleol belirsiz
- Glandüler ya da skuamöz differansiasyon yok
- Nekroz bol
- EM ile nörosekretuar granüller (Kulchitsky hücrelerine benzer)

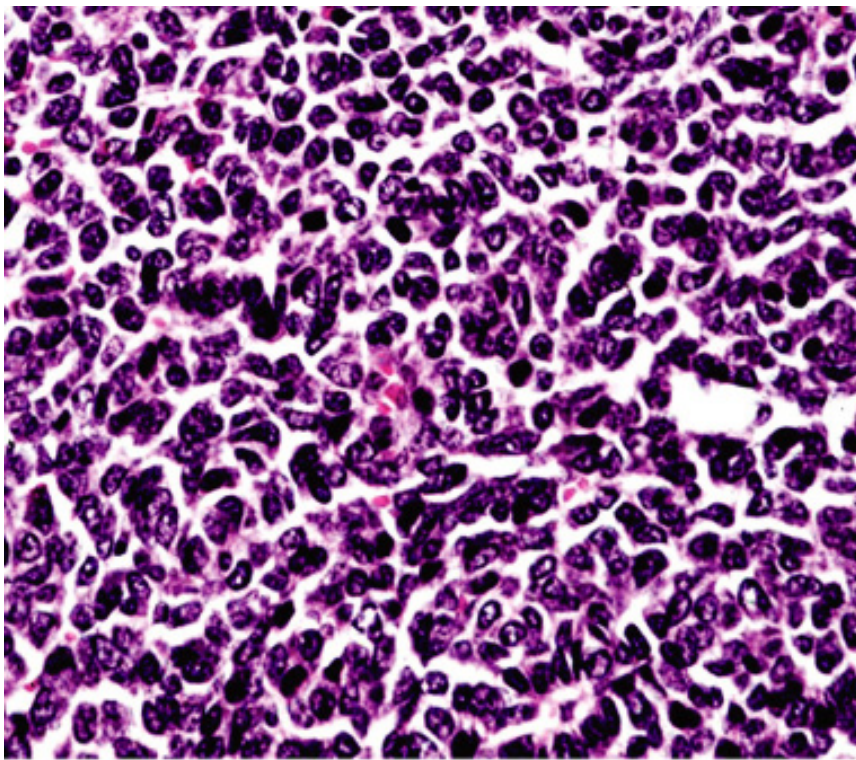
Küçük hücreli karsinoma- hücresel özellikler

- Dar sitoplazma
- Nükleer molding
(eklemleşme)
- İnce granüler kromatin
- Nükleol belirsiz

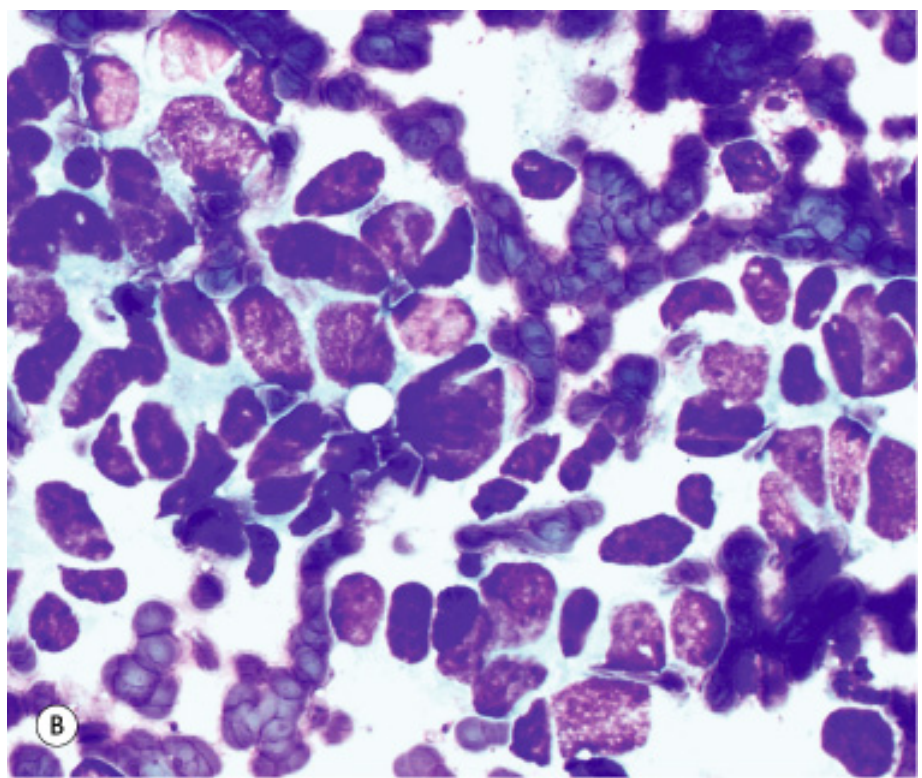

WHO2004

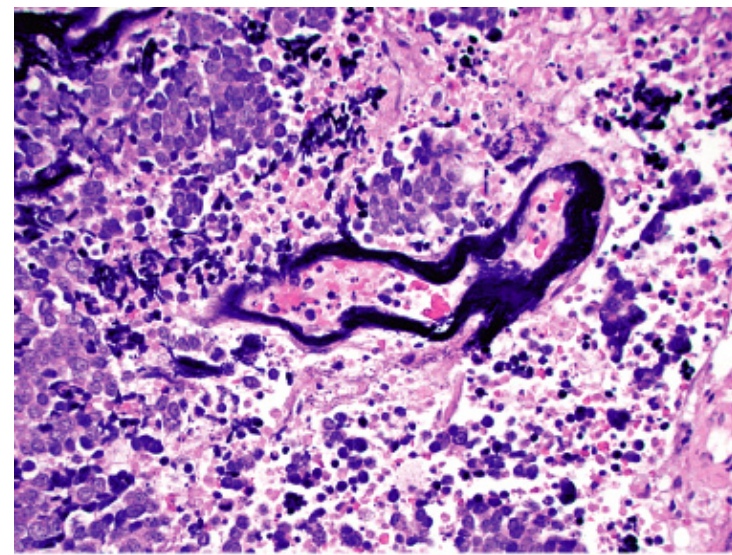

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

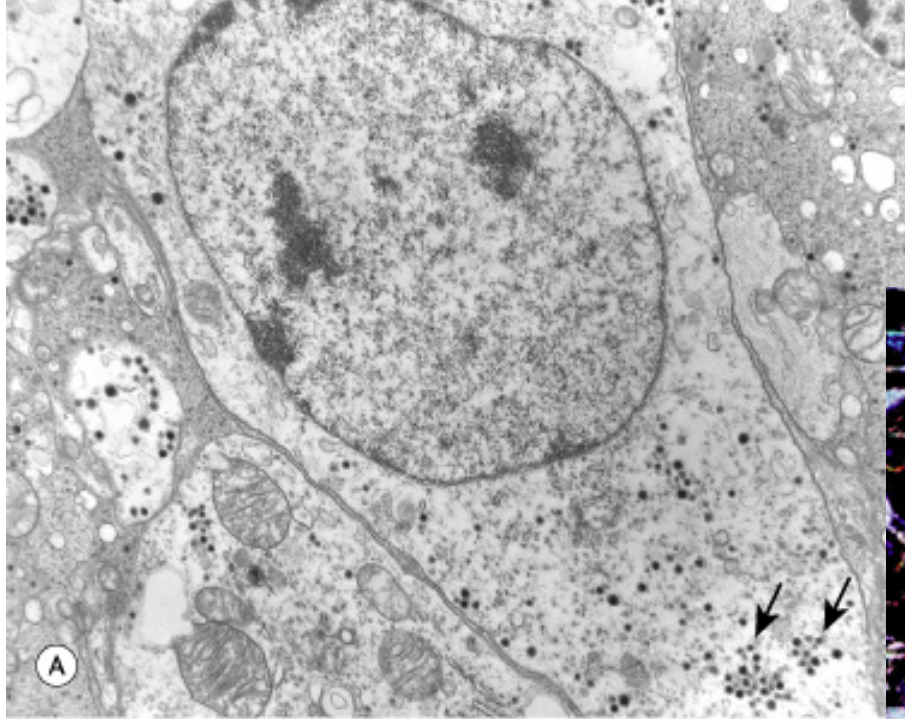

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

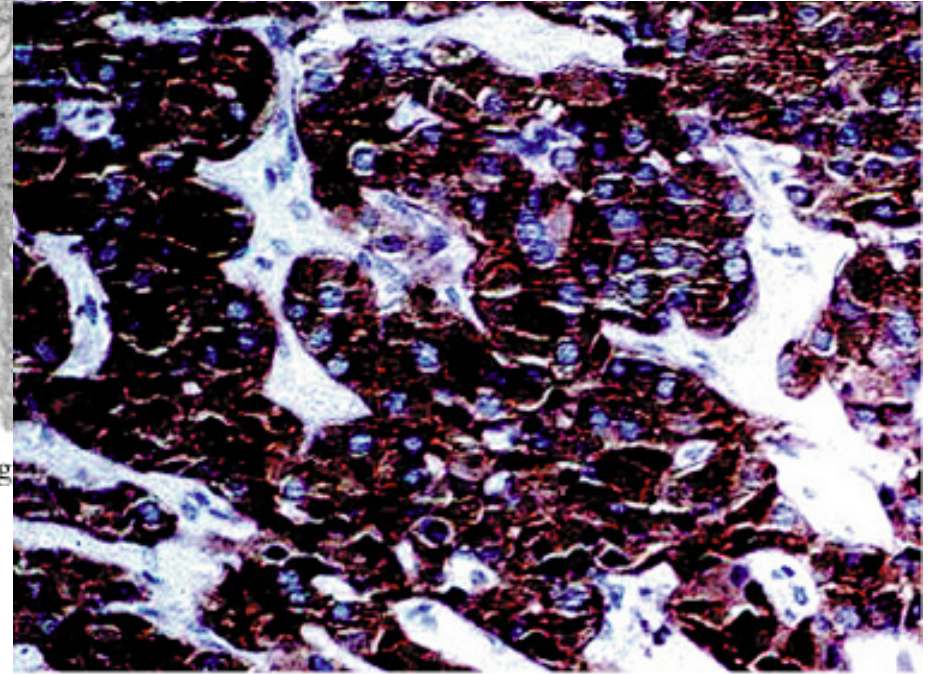
Azopardi
etkisi

Akciğerin NE tümörlerinde ortak bulgular

EM ile “dense-core” granüller

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

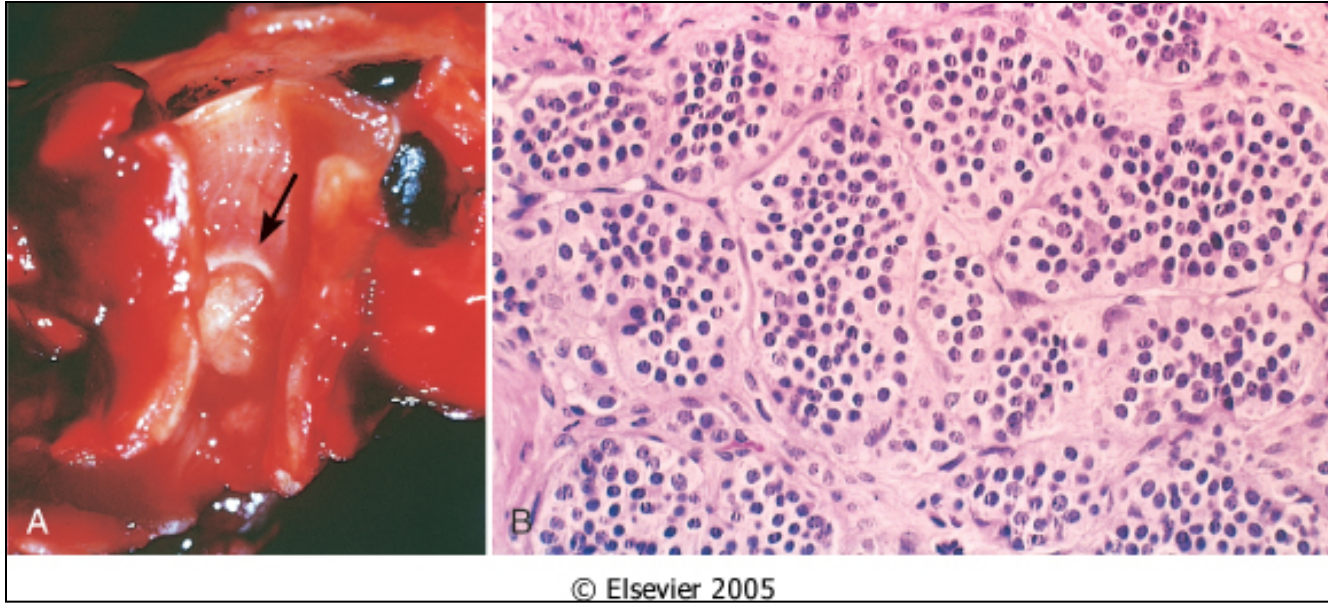
IHK ile nöroendokrin
markerlar: kromogranin,
synaptofizin, CD56 vs.

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

Karsinoid tümör:

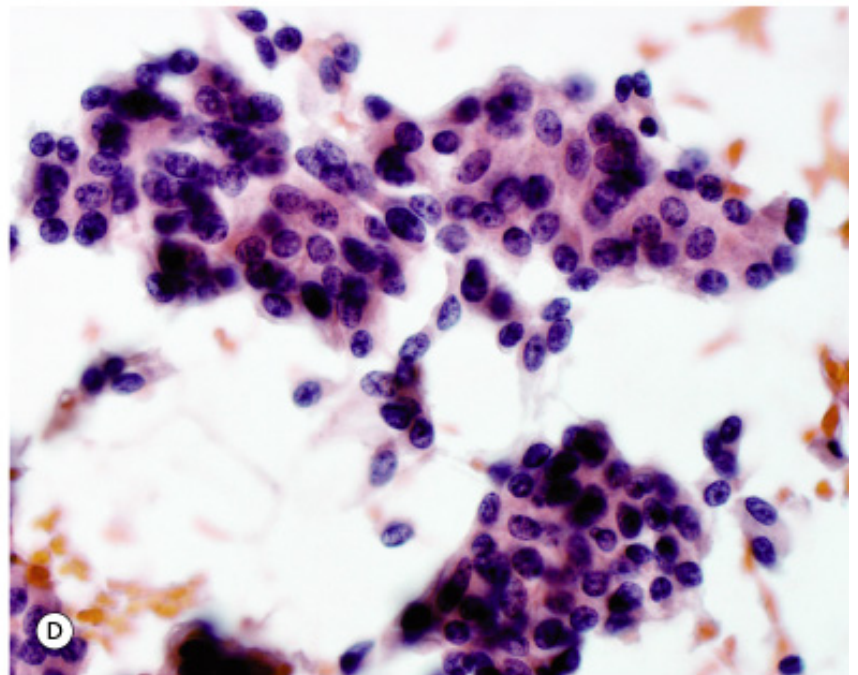
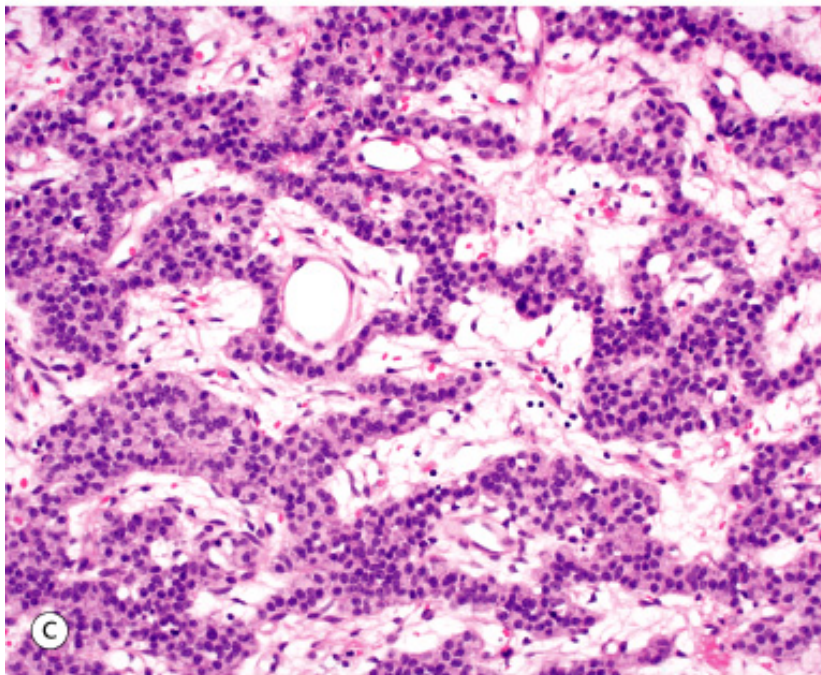
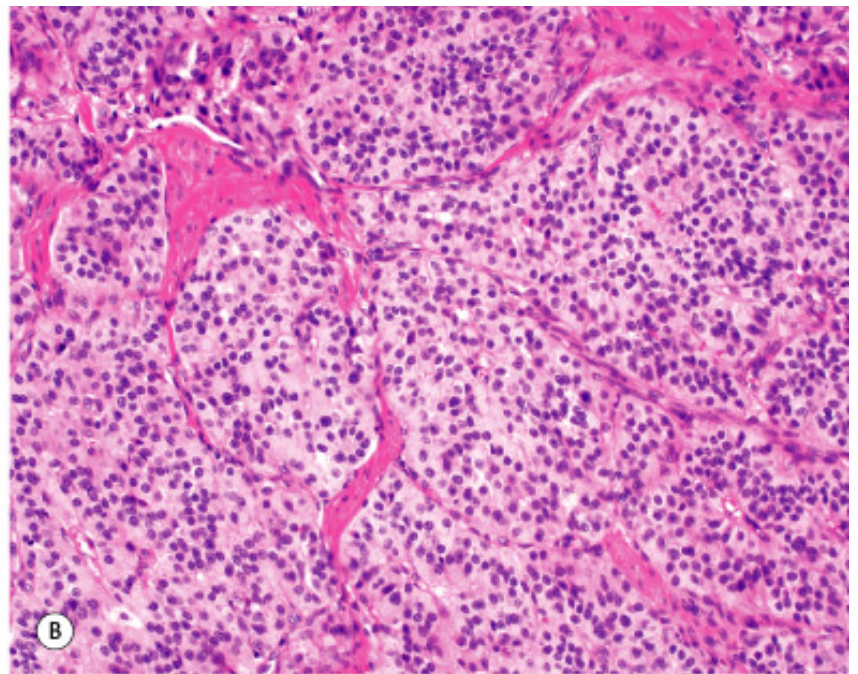
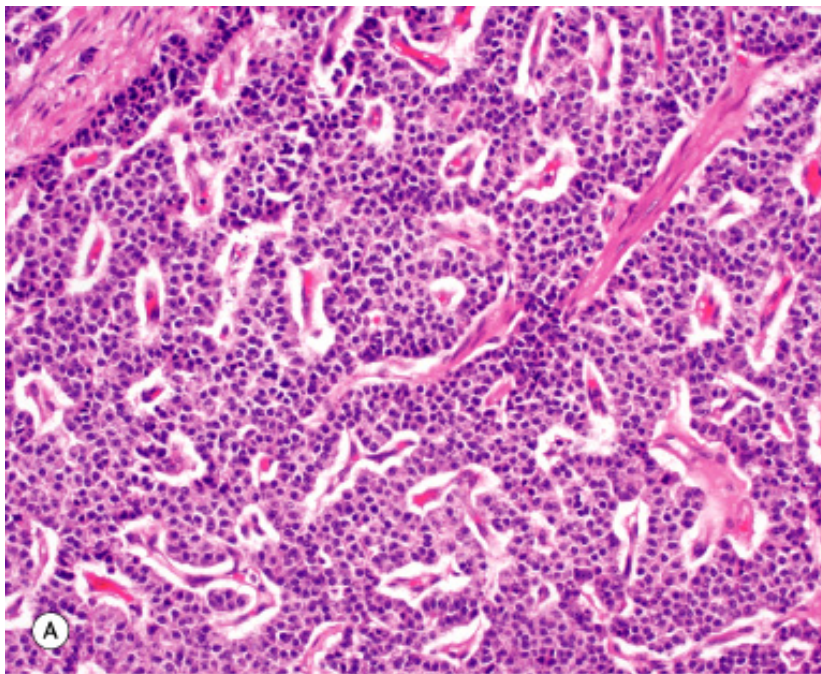
-Çoğu santral, %10-20 periferde

-Mitoz ve nekroza göre tipik-atipik

Tümörlet: 5mm altında ise

Atipik karsinoid: artmış mitoz ve veya nekroz gösteren karsinoid

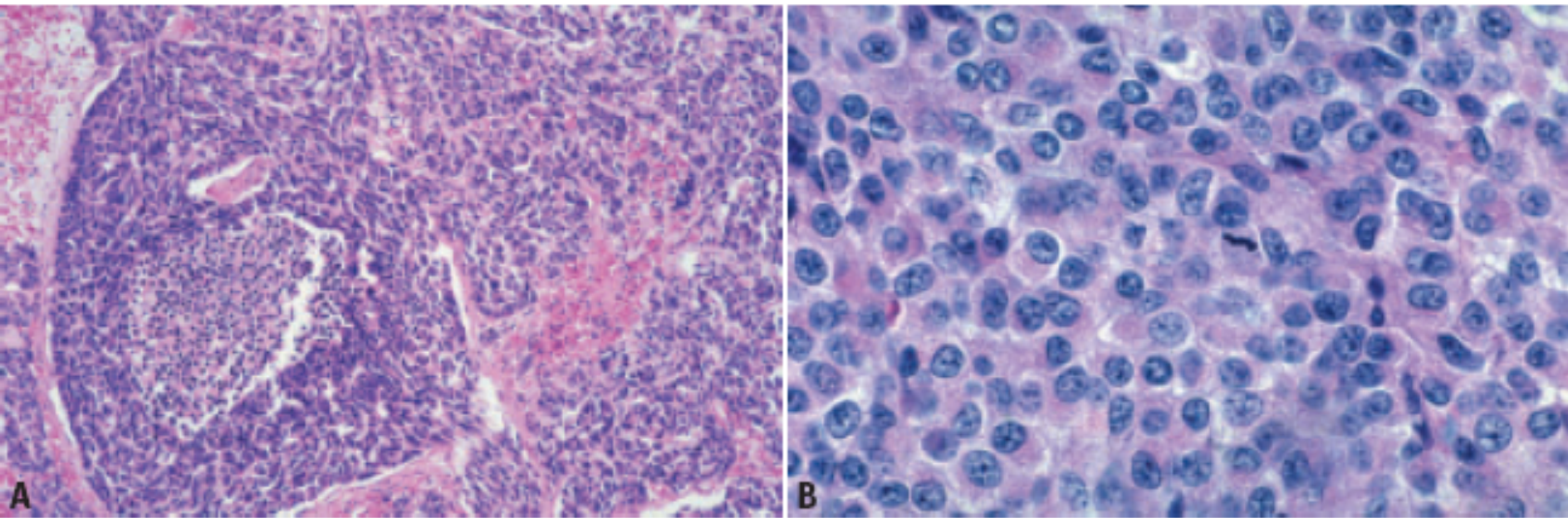
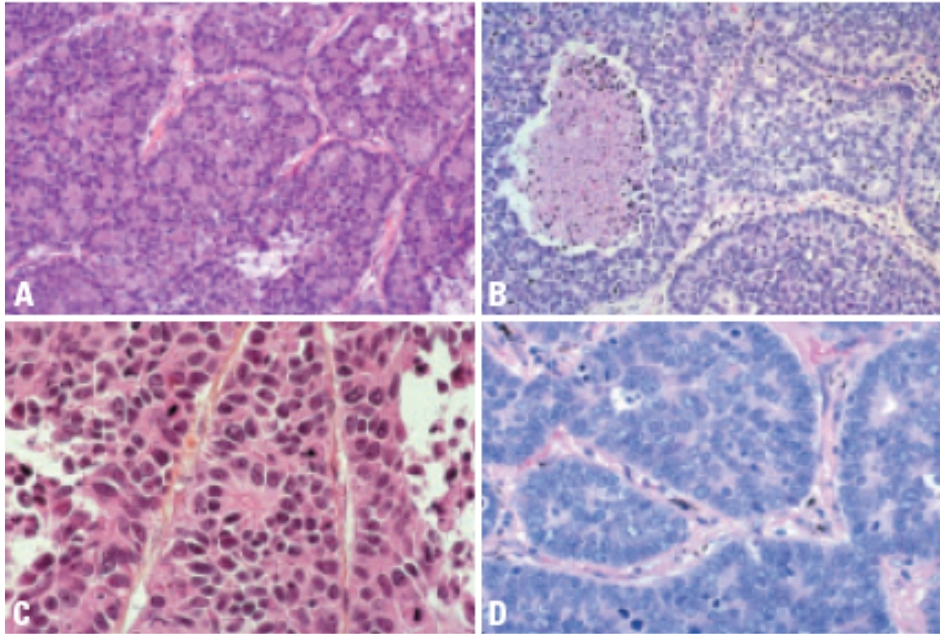

Fig. 1.65 Atypical carcinoid. **A** Small necrotic focus. **B** A single mitosis is present in this high power field. The tumour cells show carcinoid morphology with moderate eosinophilic cytoplasm and finely granular nuclear chromatin. From Travis et al. (2024).

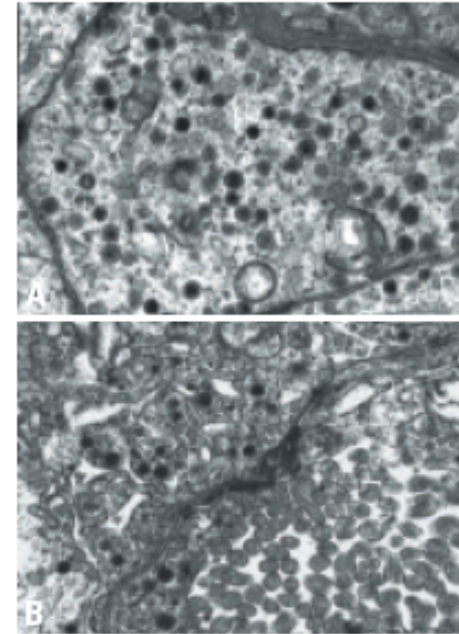
Karsinoid

- Metastaz riski
  - Tipik olanda %5-10
  - Atipik olanda % 30-50 kadar

Büyük hücreli nöroendokrin karsinoma

Fig. 1.39 Large cell neuroendocrine carcinoma. **A** Note numerous rosettes. **B** Palisading at the periphery of the nests of tumour cells and rosettes can be seen. Necrosis is present and mitoses are numerous. From Travis et al. {2024}. **C** High magnification shows details of rosettes and nuclei with vesicular chromatin. **D** Palisading and rosette-like formations. Numerous mitoses. The nuclear chromatin is vesicular and many cells have prominent nucleoli. From Travis et al. {2024}.

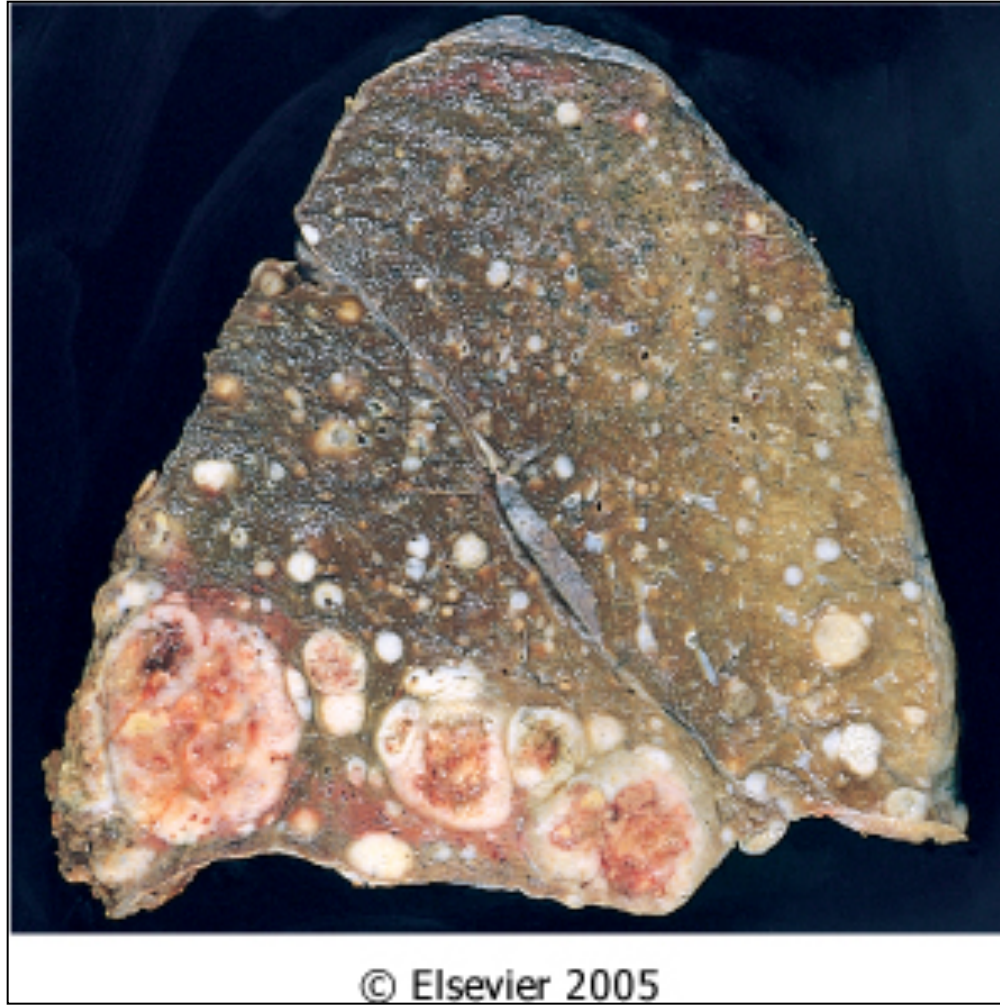
Fig. 1.40 **A** Ultrastructural aspect of neuroendocrine cells in a large cell neuroendocrine carcinoma. Numerous dense core neurosecretory granules are present in the cytoplasm. **B** Ultrastructural features in a combined large neuroendocrine carcinoma showing within the same cell acinus formation with apical microvilli and typical neurosecretory granules.

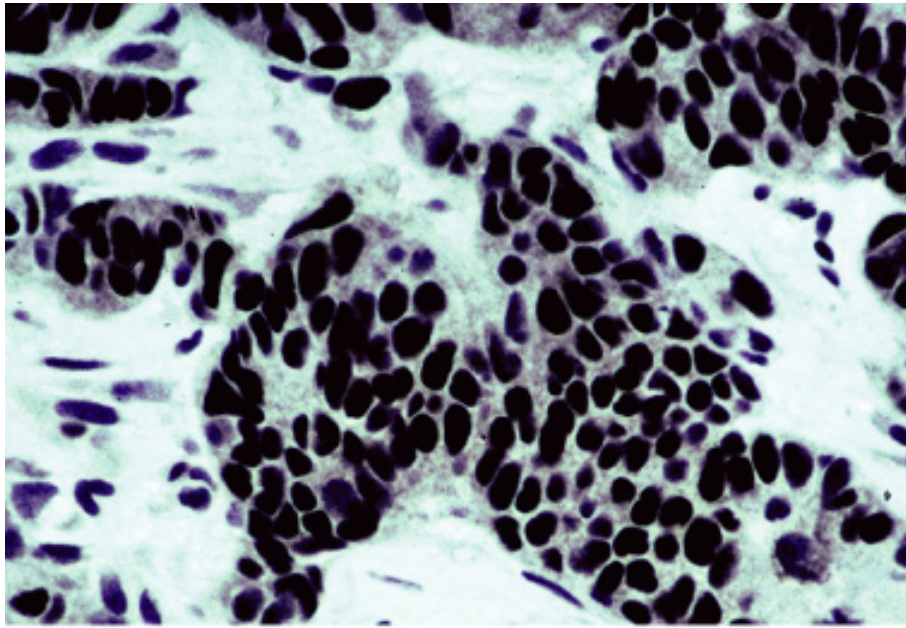
Metastatik Tümörler

- Akciğer tüm organlardan metastaz alabilir
- Metastazlar genellikle multiple

Akciğerde metastatik tümör

TTF1

© 2005 Elsevier Inc. Leslie & Wick: Practical Pulmonary Pathology

Akciğer orijinini göstermek için IHK

-Tiroid transkripsiyon faktörü1 (tiroid tümörlerinde de pozitif)

-Sulfaktan apoprotein

-Napsin

AKCİĞER KANSERİNDE KLİNİK ÖZELLİKLER

Semptomlar

- Öksürük %75
- Kilo kaybı %40
- Hemoptizi %25-50
- Göğüs ağrısı %40
- Dispne %20
- Pnömoni
- Plevral effüzyon
- SVK sendromu
- Horner Sendromu

Praneoplastik sendromlar :%1-10

Hormon ve benzeri maddeler

- ADH: Hiponatremi
- ACTH: Cushing
- Parathormon/PH related peptit: Hiperkalsemi
- Kalsitonin: Hipokalsemi
- Gonadotropin: Jinekomasti
- Serotonin/bradikinin: karsinoid sendrom

Diğer

Küçük Hücreli

Skvamöz

aton miyastenik

öropati

nigrikans

- Derin ven trombozları
- Hipertrofik pulmoner osteoartropati: parmaklarda çomaklaşma

Paraneoplastik bulgular tümöre ait bulgulardan önce gelişebilir

TNM classification of carcinomas of the lung

Evreleme TNM

T – Primary Tumour

TX	Primary tumour cannot be assessed, or tumour proven by the presence of malignant cells in sputum or bronchial washings but not visualized by imaging or bronchoscopy
T0	No evidence of primary tumour
Tis	Carcinoma in situ
T1	Tumour ≤ 3 cm in greatest dimension, surrounded by lung or visceral pleura, without bronchoscopic evidence of invasion more proximal than the lobar bronchus, i.e. not in the main bronchus ^a
T1a	Tumour ≤ 2 cm in greatest dimension
T1b	Tumour > 2 cm but ≤ 3 cm in greatest dimension
T2	Tumour > 3 cm but ≤ 7 cm or tumour with any of the following features (T2 tumours with these features are classified T2a if ≤ 5 cm or if size cannot be determined and T2b if > 5 cm but ≤ 7 cm.): • Involves main bronchus, ≥ 2 cm distal to the carina • Invades visceral pleura • Associated with atelectasis or obstructive pneumonitis that extends to the hilar region but does not involve the entire lung
T2a	Tumour > 3 cm but ≤ 5 cm in greatest dimension
T2b	Tumour > 5 cm but ≤ 7 cm in greatest dimension
T3	Tumour > 7 cm or one that directly invades any of the following: chest wall (including superior sulcus tumours), diaphragm, phrenic nerve, mediastinal pleura, parietal pericardium; or tumour in the main bronchus < 2 cm distal to the carina ^a but without involvement of the carina ^a ; or associated atelectasis or obstructive pneumonitis of the entire lung; or separate tumour nodule(s) in the same lobe as the primary
T4	Tumour of any size that invades any of the following: mediastinum, heart, great vessels, trachea, recurrent laryngeal nerve, oesophagus, vertebral body, carina; separate tumour nodule(s) in a different ipsilateral lobe to that of the primary

N – Regional Lymph Nodes

NX	Regional lymph nodes cannot be assessed
N0	No regional lymph node metastasis
N1	Metastasis in ipsilateral peribronchial and/or ipsilateral hilar lymph nodes and intrapulmonary nodes, including involvement by direct extension
N2	Metastasis in ipsilateral mediastinal and/or subcarinal lymph nodes

N3 Metastasis in contralateral mediastinal, contralateral hilar, ipsilateral or contralateral scalene, or supraclavicular lymph node(s)

M – Distant Metastasis

M0	No distant metastasis
M1	Distant metastasis
M1a	Separate tumour nodule(s) in a contralateral lobe; tumour with pleural nodules or malignant pleural or pericardial effusion ^b
M1b	Distant metastasis

Notes:

a) The uncommon superficial spreading tumour of any size with its invasive component limited to the bronchial wall, which may extend proximal to the main bronchus, is classified as T1a.

b) Most pleural (and pericardial) effusions with lung cancer are due to tumour. In a few patients, however, multiple cytopathological examinations of the pleural (pericardial) fluid are negative for tumour, and the fluid is non-bloody and is not an exudate. Where these elements and clinical judgement dictate that the effusion is not related to the tumour, the effusion should be excluded as a staging element and the patient should be classified as M0.

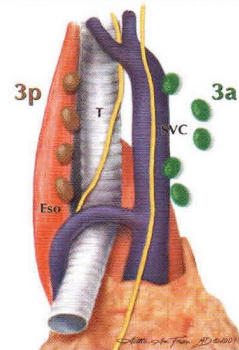
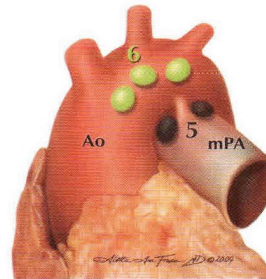
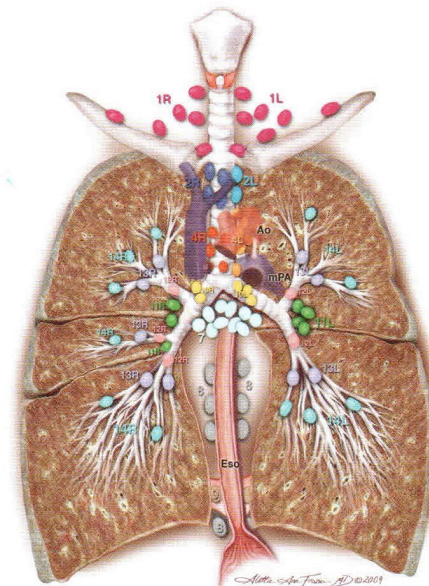
Stage Grouping

Occult carcinoma	Tx	N0	M0	
Stage 0	Tis	N0	M0	
Stage IA	T1a	N0	M0	
	T1b	N0	M0	
Stage IB	T2a	N0	M0	
Stage IIA	T1a	N1	M0	
	T1b	N1	M0	
	T2a	N1	M0	
Stage IIB	T2b	N0	M0	
	T2b	N1	M0	
	T3	N0	M0	
Stage IIIA	T1	N2	M0	
	T2	N2	M0	
	T3	N1	M0	
	T3	N2	M0	
Stage IIIB	T4	N0	M0	
	T4	N1	M0	
	T4	N2	M0	
Stage IIIA	Any T	N3	M0	
	Stage IV	Any T	Any N	M1a
		Any T	Any N	M1b

Compiled from references [2420,652A]

TNM help desk: <http://www.uicc.org/resources/tnm/helpdesk>

Supraclavicular zone
 1 Low cervical, supraclavicular, and sternal notch nodes

SUPERIOR MEDIASTINAL NODES

Upper zone
 2R Upper Paratracheal (right)
 2L Upper Paratracheal (left)
 3a Prevascular
 3p Retrotracheal
 4R Lower Paratracheal (right)
 4L Lower Paratracheal (left)

AORTIC NODES

AP zone
 5 Subaortic
 6 Para-aortic (ascending aorta or phrenic)

INFERIOR MEDIASTINAL NODES

Subcarinal zone
 7 Subcarinal

Lower zone
 8 Paraesophageal (below carina)
 9 Pulmonary ligament

N1 NODES

Hilar/Interlobar zone
 10 Hilar
 11 Interlobar

Peripheral zone
 12 Lobar
 13 Segmental
 14 Subsegmental

Fig. 1.01 The International Association for the Study of Lung Cancer (IASLC) lymph node map, including the proposed grouping of lymph node stations into zones for the purpose of prognostic analysis. Ao, aorta; AP, aortopulmonary; Eso, oesophagus; mPA, main pulmonary artery; SVC, superior vena cava; T, trachea. Reproduced from Rusch VW et al.

Prognoz

- 5 yıl sağkalım %16
  - Lokalize hastalıkta %52
  - Uzak metastaz varsa % 4

Tedavi

Küçük hücreli dışı

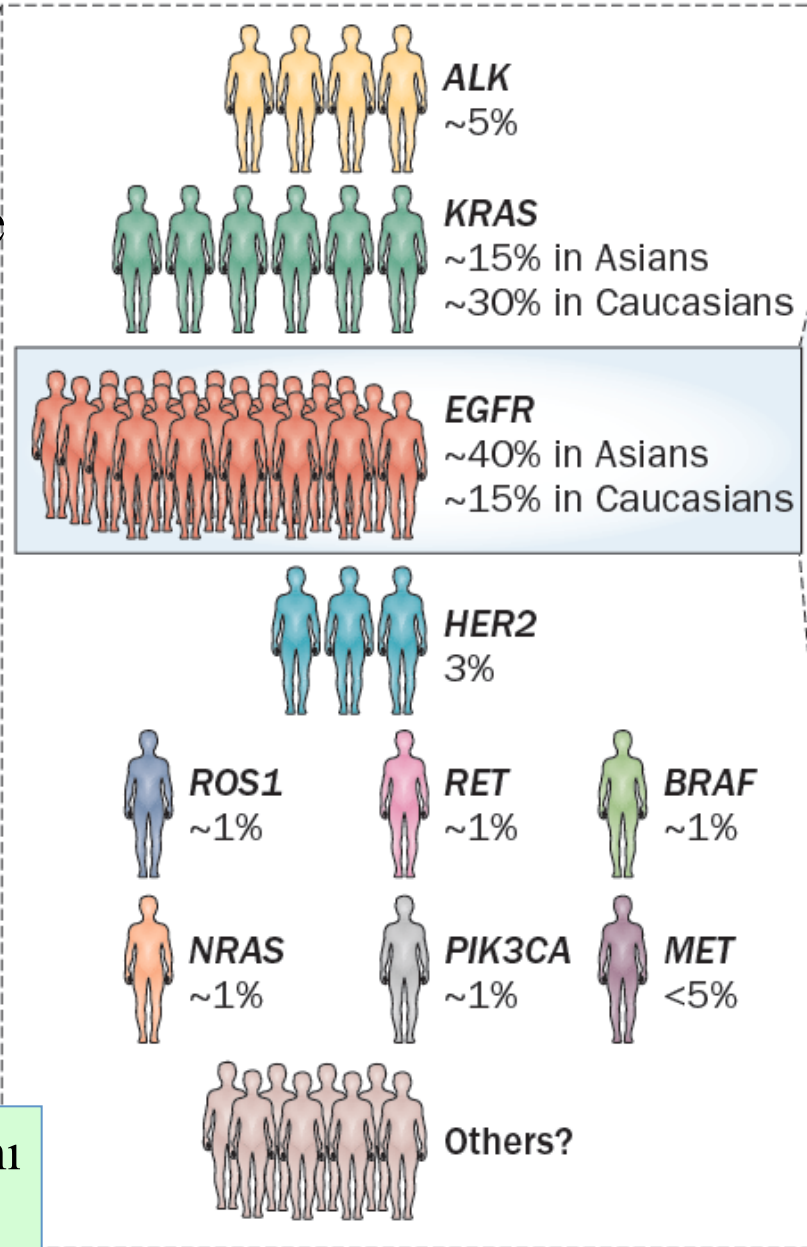
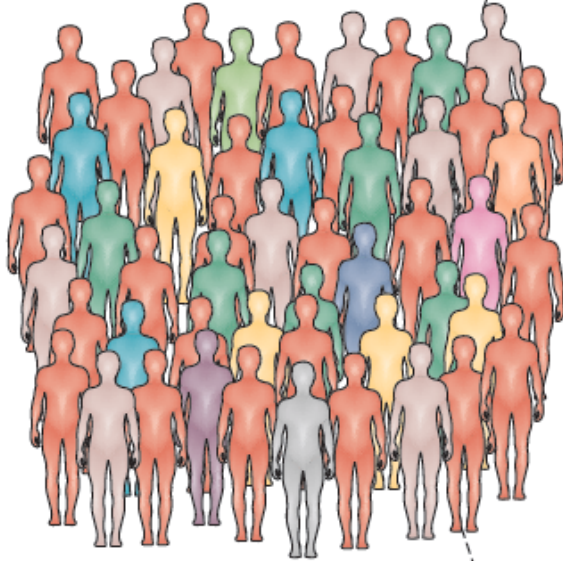
- Erken evrede cerrahi
- Geç evrede
  - Kemoterapi
  - Hedefe yönelik tedaviler

Küçük hücreli

- Tamamına yakını geç evrede ortaya çıkar
- Radyoterapi ve kemoterapiye duyarlı
- Tedavi ile ortalama 1 yıl yaşam beklentisi var

Küçük hücreli dışı karsinoma için kişiselleştirilmiş tedavi hedefleri: driver mutasyona göre

~ % 70 küçük biyopsi ve sitoloji ile tanı alır (inoperable)

HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ

- Driver mutasyonlara yönelik tedaviler:
- Aşırı aktif olması nedeniyle tümöre büyüme ve çoğalma yeteneği veren genin ürününü baskılamak
  - Böylece tümör büyümesini sınırlamak

Driver mutasyonlara yönelik tedaviler

HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ

- Adenokarsinomlarda
  - EGFR mutasyonları 18,19, 20 ve 21. eksonlarda çeşitli mutasyonlar: Daha çok kadınlarda, hiç sigara kullanmamış olanlarda ve Asyalılarda (Avrupalılarda %10-20; Doğu Asyalılarda %50)
    - Gefitinib, erlotinib, afatinib

Driver mutasyonlara yönelik tedaviler

HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ

- Adenokarsinomlarda
  - ALK geni yeniden düzenlenmeleri: Daha çok sigara kullanmamış olanlarda
  - EML4 geni ile %3-7 oranında füzyon
  - Krizotinib

HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ

- Artık patoloji raporlarında ilaç hedefi olan mutasyonların belirtilmesi isteniyor
- Bu ilaçlar sadece mutant olan olgularda iş görüyor:
- Adenokarsinomlarda rutin olarak araştırılanlar:
  - EGFR
  - ALK
  - ROS

Malign Mezotelyoma

Malign Mezotelyoma

- Mezotel hücrelerinden gelişen ve farklı histolojik patternler gösterebilen malign tümör.
- Nadir bir tümör:
  - Periton ve perikarddan da gelişebilir ancak en sık plevrada

Malign Mezotelyoma/Etyoloji

- Asbest
  - Mesleki ve coğrafi maruziyet:
  - Ağır maruziyeti olanlarda %7-10
  - 25-45 yıl latent dönem
- Erionit (Türkiye özellikle Kapodokyada yaygın coğrafi maruziyet)
- SV40

Malign Mezotelyoma/Makroskopik özellikler

- Erken dönemde
  - multiple küçük kum taneleri gibi
  - fokal kalınlaşma

Malign Mezotelyoma/Makroskobi

- Daha sonra bunların birleşmesi ile daha kalın ve pürtüklü bir görünüm

Fissürlere invazyon

Akciğer dokusuna invazyon

Malign Mezotelyoma/Makroskobi

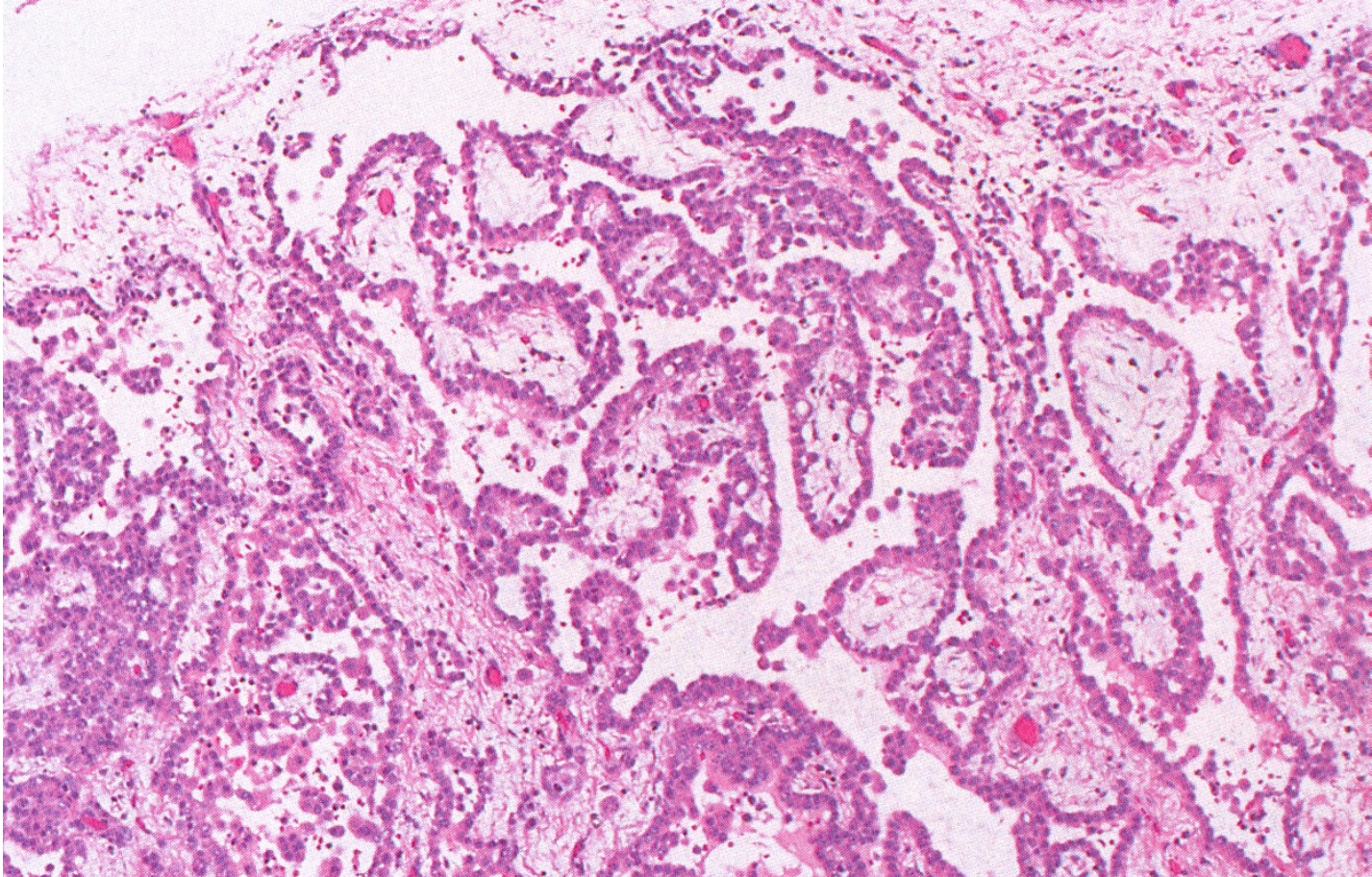
- Geç dönemde akciğer ve intratorasik organları saran bir zırh
- Kontrilateral plevraya geçiř

Malign Mezotelyoma

- Epiteloid
- Sarkomatoid
  - Desmoplastik
- Bifazik
- Varyantlar
  - Şeffaf hücreli
  - Desiduoid
  - Lenfohistiositik
  - .....

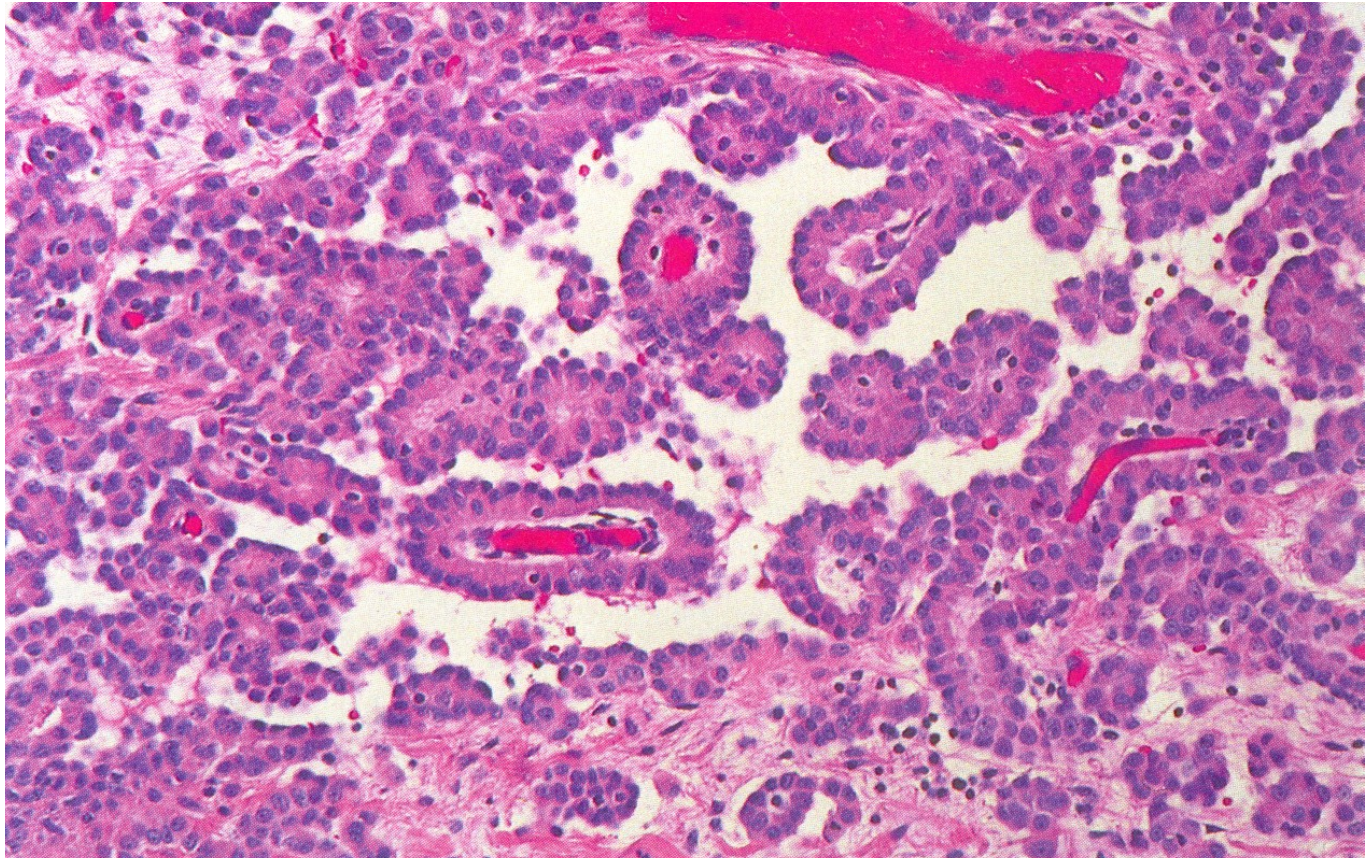
Epiteloid Tip MM

- Tubuller
- Asinüsler
- Papillalar
- Diffüz hücre yığınları

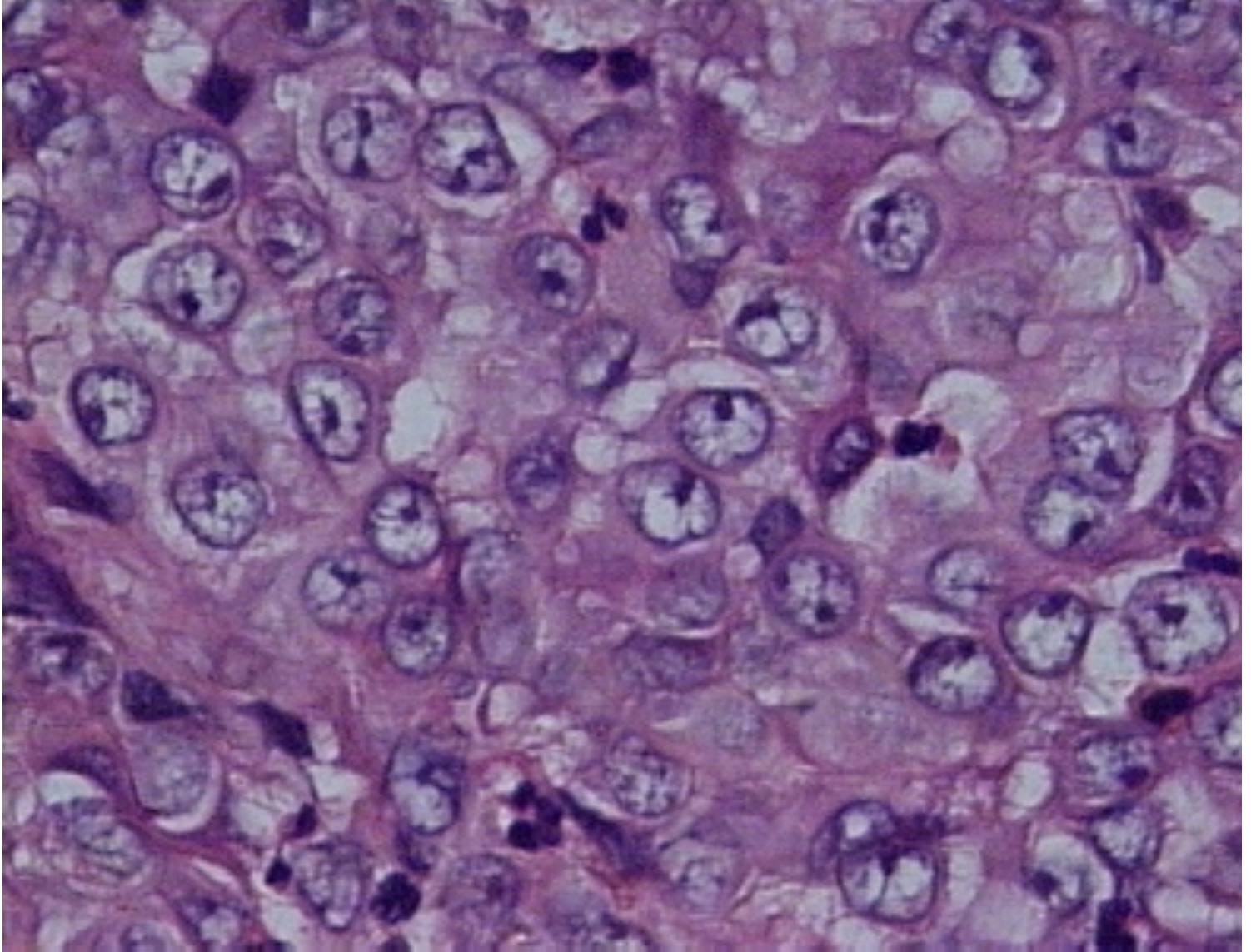

papillalar

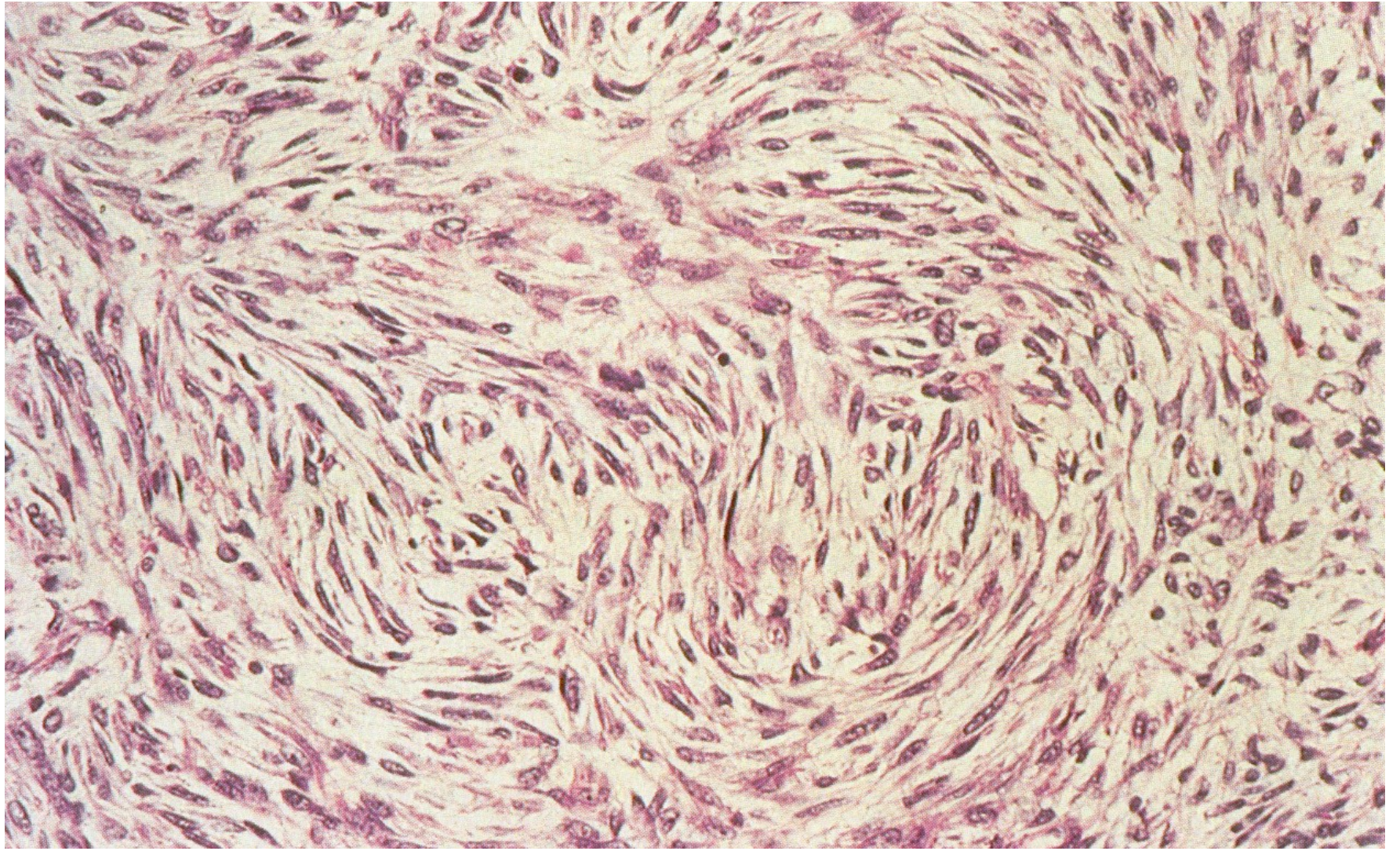

YıǓınlar-tabakalar

Sarkomatoid tip MM

- Fibrosarkomaya benzer iğsi hücreler
- MFH benzeri alanlar
- Osteosarkoma
- Kondrosarkoma

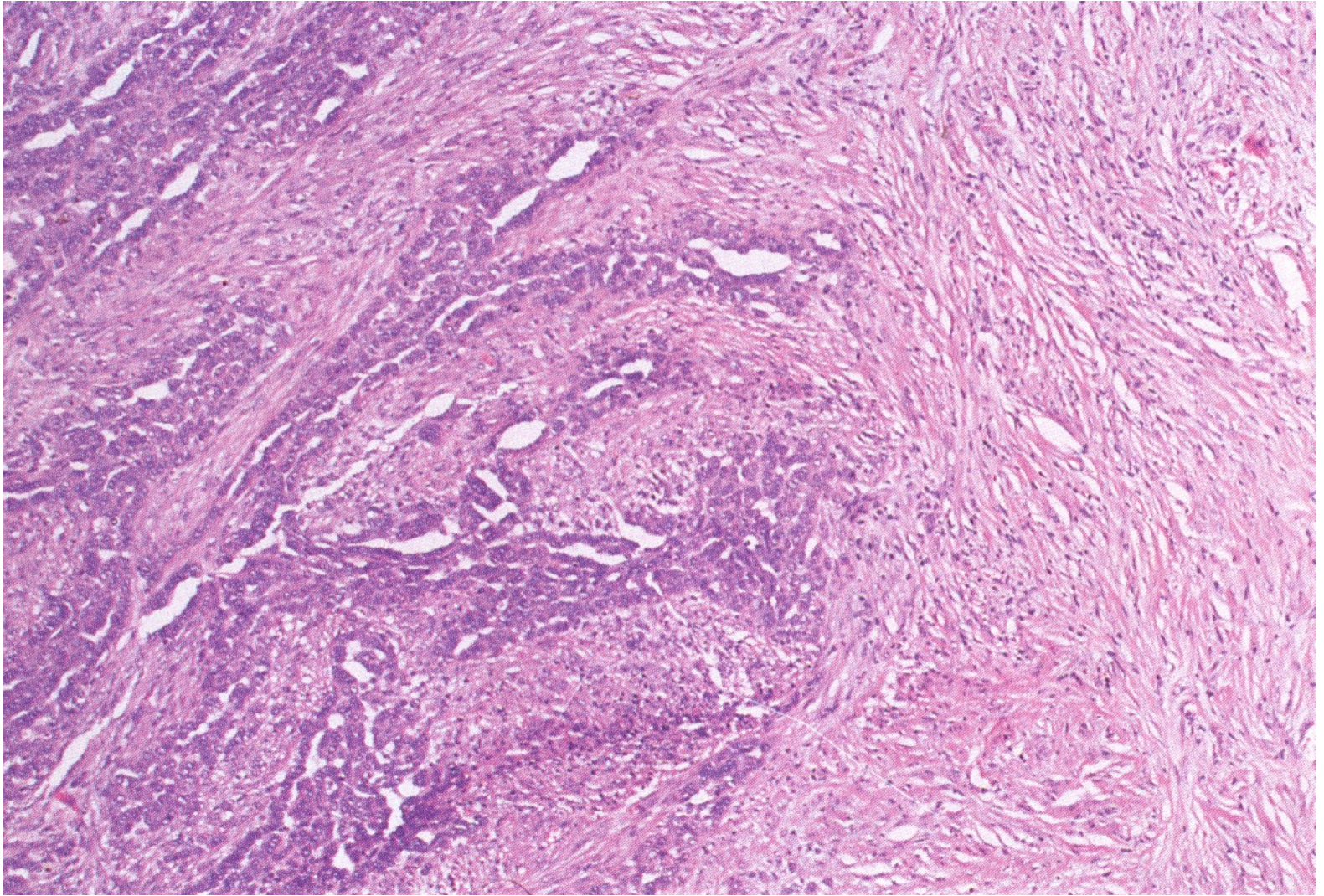
Desmoplastik mezotelyoma

- %50'si dens kollajenöz stroma ve (hafif) atipi gösteren hücrelerin oluşturduğu düzensiz yarıklanmalardan meydana gelen sarkomatoid mezotelyoma

Bifazik (mikst) mezotelyoma

- Herbiri en az %10'unu oluşturacak şekilde
- Epiteloid ve sarkomatoid alanlar

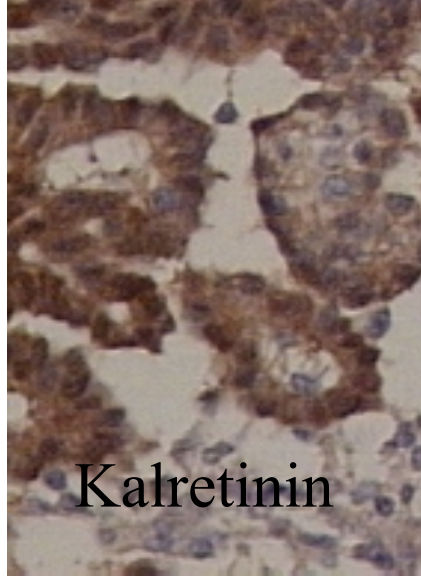
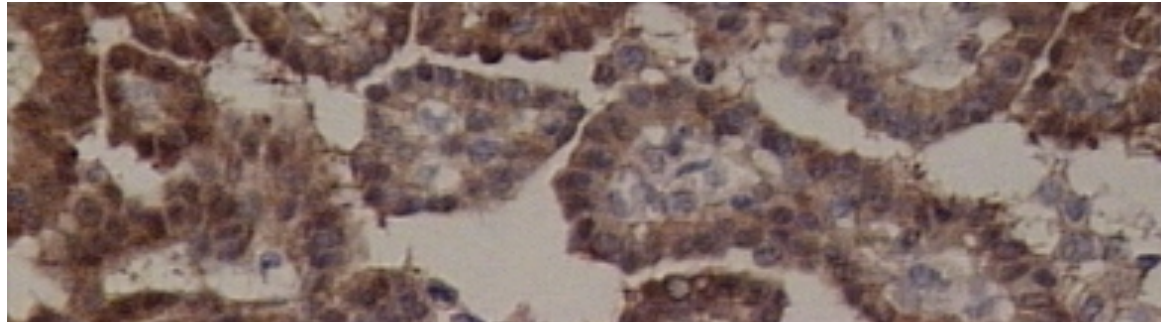

Malign mezotelyoma:IHK

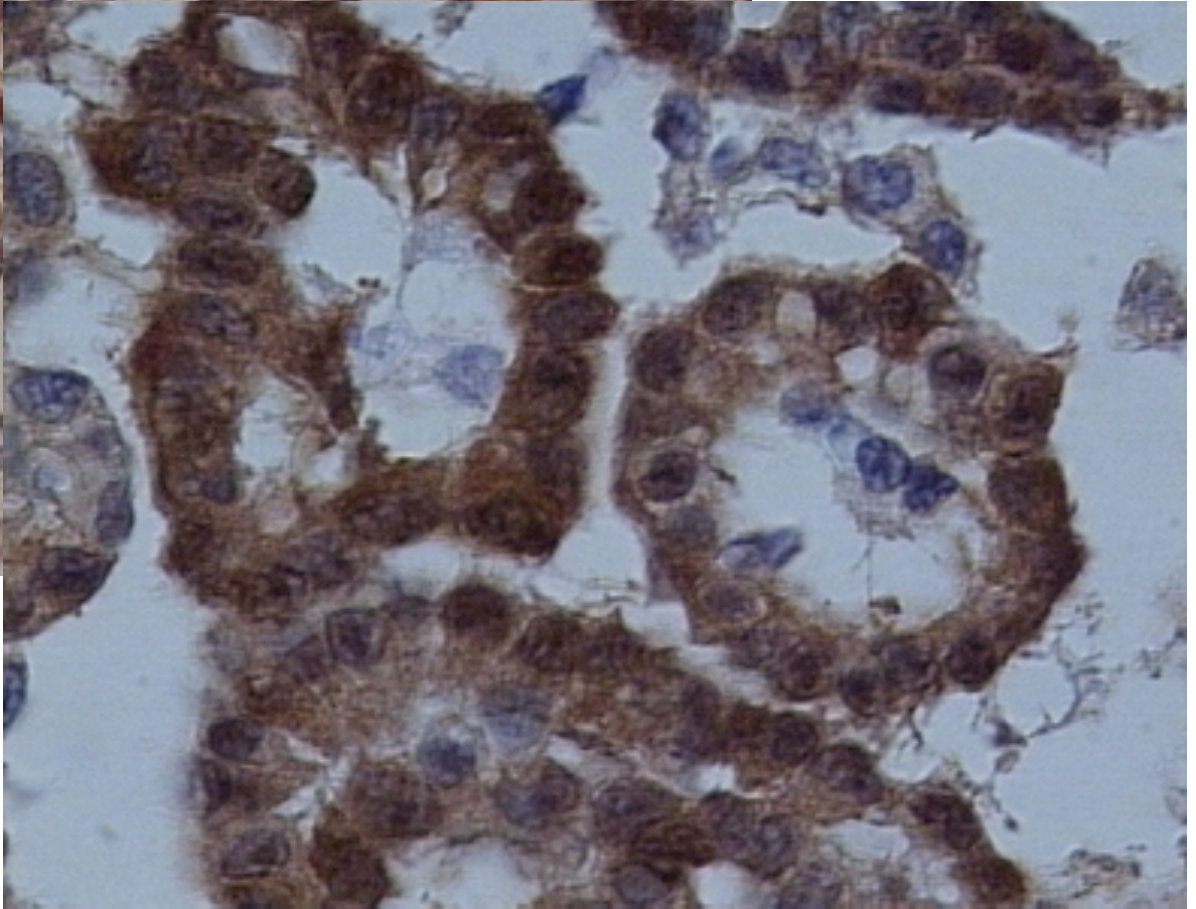
- “mezotelyoma” antikorları
  - Kalretinin
  - Mezotelin
  - CK 5/6
  - Trombomodulin
  - CD44H
  - N-cadherin
  - Podoplanin
  - D2-40
  - WT1

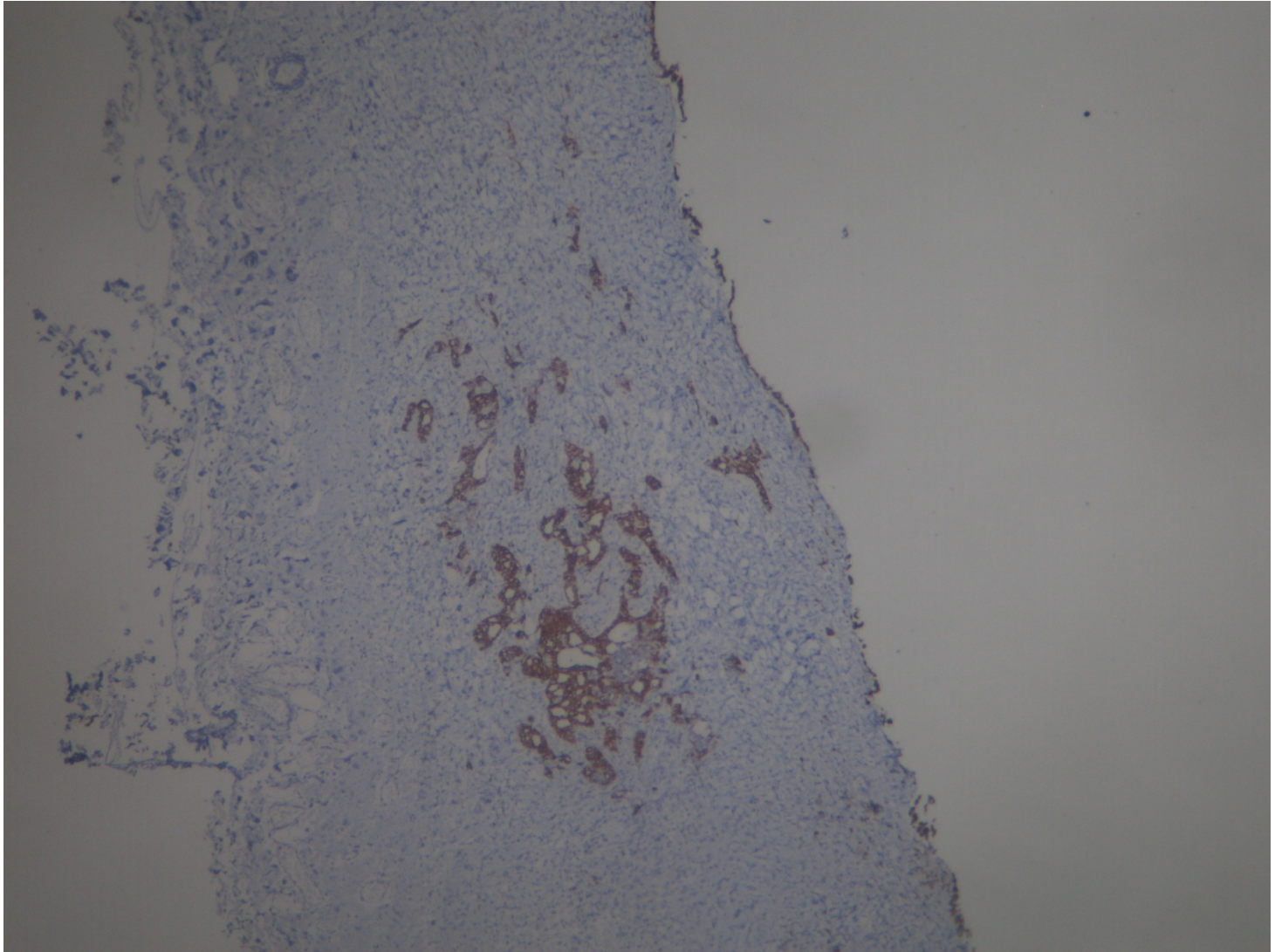
Malign mezotelyoma:IHK

- Adenokarsinoma lehinde delil sağlayan belirleyiciler
  - CEA
  - LeuM1 (CD15)
  - CEA
  - HMFG (EMA)
  - Ber-EP4
  - B72.3 (TAG72)
  - MOC31
- Akciğer belirleyicileri
  - TTF1
  - Sülfaktan
- Böbrek belirleyicileri
  - RCC
  - CD10
- Meme belirleyicileri
  - ER, PR
  - GCDFP15

Kalretinin

CK5/6